ՆՈՒՄԷՐՈ 1851 — 1883 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 14 ՇՈՒՐԱՔԱ — ԵԼՍԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՐԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻՈՒԹԻՒՆԷ ԻԼՄԻՑԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՑԷ

ՎԷ ՍԱՒՐԷՑԻ ՀԱՄԻ ԵՒՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

ԷՄԷՀԻԿԷ 20 ղրուշան

ՍՈՒԱՄՊՈՒԼ ԻԶԻՒՆ

Գիր սէնէլիք . . . . . 200 ղրշ.
Ալիք այլբդ . . . . . 105 »
Իւշ այլբդ . . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ

Բօ-թա իւէ իրսալ օլունանագլար իչիւն

Գիր սէնէլիք . . . . . 240 ղրշ.
Ալիք այլբդ . . . . . 125 »

40 ԲԱՐԱ.

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Գէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3ունճի սահիֆէյէ . . 8 ղրշ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 2 »
ԻԹԹԱՐ. Պանգա, Ներքէթ վէ ուսմուրը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.
2 վէ 3ունճիւ սահիֆէյէրէ . . 6 ղրշ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 4 »

Զիրատէ միւատէթ իչիւն իլանաթա այրը բապարլըգ օլուր։

Մէվատտը Նաֆիսյա տայիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունանագ վէ տէրմ օլունմասան էվլադ իսաէ օլունմանագ տրը։

40 ԲԱՐԱ.

Խարբէխանէսի, Հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաթպասասը, Սմիրնայօլսա Պաղը Ալի ճասատէսինտէ Նումէրո 20 Միւտիրի կապէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունանագը կիսի, թանէտէ տիր։ — Կապէթանըն ումուրը խարբէ վէ Թահրիրիյէպնէ այիտ քեաֆիֆէի մէվատտա հագդընտա քեաֆիֆէի մէքանիզմի տախի անըն նամընա կէօնտերիլմէսի իգթիզա իսէր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՒ

Տիւնքի Սնոդոլըն պէյանընա կէօրէ, պէցիւք տեվիէթլէր՝ բաթէնթա ըուսումընը գահտէթէն գապուլ իթմիշլէր իսէ տէ, պուպպայտէ պաղը չէրսիթ պէյանթմիշ օլուռզլարընտան, Պաղը Ալի՝ չէրսիթը մէգքիւբէյի գապուլ իտուպ իթմէտիկնի տեվիէթլէրէ հէնուզ իչար ու թէպլիղ իթմէմիշ տիր։

—

Բումէլի շըմէնտֆէրլէրինին Լվովա շըմէնտֆէրլէրի իլէ պիրլէշէճէք խաթթարընն ճանիպը տէվլէթտէն էմանէթէն վէ պիր չիրքէթ իլէ միշթէրքէն ինչաը իչիւն իգթիա իտէն սէրմայէյի պուլուպ վէրմէք իւզրէ Նաֆիա Նէգարէթի ֆէնն միչավիրի Լանսսի պէյ պիր ճէմիյէթը սարթաֆիյէ թէչքիլ էյլէմիշ, վէ պուպպայտէ իգթիզա իտէն իսթիտաը տախի մագամը Սատարէթէ թագտիմ իթմիշ տիր։

—

Սոֆիատան կէլէն խուսուսի մաւիւմաթա կէօրէ, Պուլկարիսթան մէճլիսը մէպուսանը՝ հոկտ. 1|13 ինճի կիւնքի իճթիմաընտա, իսլամ մէպուսանընն արզ իթտիքլէրի իչի գանուն լայէհաընը գապուլ իթմիշ տիր։ Պու լայէհաարտան պիրի՝ մէտրէսէ թալէպկեանընն իրտամէթը ասքէրիյէտէն մուաֆ օլմայարընա, վէ տիկէրի՝ իսլամ ճէնագէլէրինին տէֆնի հագդընա օյան գանունն թասիլ օլունմասընա տաիր իսի։

Բրէնա Ալէքսանտր՝ էհալիի իսլամիյէնին միթալէպաթընտան խապէրտար օլտրգտա, գապուլ վէ իճրա օլունմասընը արզու էյլէմիշ տիր։

Գէպալիք մէճլիսը մէպուսան՝ տրակոն հէյէթինի տախի ֆէսխ իտուպ, Շարգի Պուլկարիսթանտա 20 գատար գայմագամ (Բրէֆէ) մուավինի նասպ իթմիշ օլմայլա, պու գարար Պուլկարիսթան էմարէթինին իսլամ էհալիսինէ բէք զկյատէ մուճիպի մէմնունիյէթ օլմուշ տը։

—

ԶԼՇՄԻՏԻ ՏԻՀՇԷԹԼԻ ԶԼԶԷԼԼԷ

Սիւֆէբրա էճնէպիյէ զէվճէլէրինին Թահթը հիմայէլէրինտէ օլարագ Զէյմէ աֆէնդէտկեանընա խանէթէն պիր գօնսէր վէրիլէճէկինի տիւն եաքմըշ իտիք։

Մէգքիւր գօնսէր՝ Ալթընճը տարիէի Գէլէտիյէ Թէաթրօսընտա իթա օլունճաղը կիսի, պիւթիւն գրշ աչգդ գայմագ իւզրէ պիր տէ «Պաղար» քիւչատ օլունանագ իմիշ։

* *

Պու կիւնքի Նիւսխէմիզին իչիւնճիւ սահիֆէյինտէ միւնտէրիճ պիր իլանը բէսմիտէն տախի անդայրլանագը վէճճէլէ, էվվէլքի կէճէ սաաթ 4 բատտէլէրինտէ եավէրանը Շահանէտէն գայմագամ Ադրիֆ պէյ իլէ պին պաչը Թալաթ պէյ Մուտանեա վաքօրընա բաքիպէն վէ Զէյմէյլ, միթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշլէր տիր։ Մէգքիւր վաքօրտա Պահրիյէ գապրթանընտան 3 զապիթ վէ 49 նէֆէր վէ Թօրխանէ զապրթանընտան պիր զապիթ իլէ 25 նէֆէր պուլունմուշ տրը։

Բէզպիք մէկքիւր իլանը բէսմի ճիւմէյի մէֆատրնտան օյմագ իւզրէ, Շէհր Էմինի Մազհար բաշա հարէքէթլէրի՝ 20·000 գբյէ բէքսիմէտ իմալիի սրբարբլ էյլէմիշ, վէ մահալը աֆէքտէ ինչա օլունանագ 5000 պարագանն ինչաը իչիւն իչսիզ տիւլկէրլէր գայտ իթտիրմէյի էմր էյլէտիյի կիպի, ինչաաթը մէգքիւրէյէ լազմ՝ կէլէն քէրէսթէնին պէրվէճճէհը միւնագասա միւպայասը իչիւն չէհրիմիզին քէրէսթէ թիճճարանընը ճէլպ պուլուրմուշ տրը։

* *

Զէյմէ վէ ճիվարընտա պուլունան միրի էպնիէլէրին հէվան քեաֆիֆէսի զէլզէլէտէն բէք ֆէնա սուրէթտէ խարապ օլմուշ, վէ եաքընըզ ֆէներ իտարէսինէ մախսուս պինա գուրթուրմուշ տրը։ Անճագ պինահ մէղքիւր միւհթաճը թամիր օլտրզը ճիհէթլէ, Զանագ գայէտէ պուլունան ֆէներ-լէր միւֆէթթիշինէ վէրիլէն մանլիմաթ իւզրինէ մուվաֆիէյհ տէրհալ օբայա կիթմիշ տիր։

* *

Ի-Բրէ-էյ-Բրէ կապէթասընն Զէյմէ մուխայիրինտէն էվվէլքի կիւնքի թարիխէ ալտրզը թէլէգրաֆքն սուրէթի տիր։

Ըլըճա վէ Բէիս-Տէրէ վէ Ալաչաթա գարիյէլէրինտէ տիւն պիր թագըմ սիւվարի սասքիրի իլէ տէվը ու թէֆթիշ իտէն եավէրանը Շահանէտէն միրալայ Սիւլէյման պէյ էֆէնտի հագրէթլէրինէ ըէֆագաթ իթտիմ, Ըլըճասա Մ. Վիթալը խանէսինտէն մասատա պիճիւմէտ էպնիյէ մանվ ու խարապ օլմուշ, վէ զայրը գապիը իսքեան պիր հալէ կէլմիշ տիր։ Բէիս-Տէրէ իսէ պուլնան պէտթէր օլուպ, խանէ թապը օլունապիլէճէք պիր չէյ գալմամըշ տրը։

Մէգքիւր իւչ գարիյէնին էն ճէսիմի Ալաչաթա գարիյէսի օլուպ, պուրատա խասարաթ բէք քիւլլիյէթլի տիր։ Օսգագլար երգբլան խանէլէրէն երգընթքլարըյլա մէստուտա գալմըշ տրը։

Սիւլէյման պէյ՝ պու գարիյէլէրին էհալիի աֆէնդէտկեանընա թարաֆը Շահանէտէն սուրէթը մախսուսէտ իրամ օլունտրզընը միւպէյյին պիր թէպլիղնամէ գրաաթ էյլէտիկի էսնատ, էհալինին ալգրշ վէ մէմնունիյէթլէրի սոն տէրէճէտ իտի։

Էրզադ վէ սաիրէ իրմիր գօմանտանը Սալիհ բաշա հարէքէթլէրի թարաքընտան թէվզի օլունտրզը կիպի, մէճրուհին տախի միրալայ Մէհմէտ վէիսադ պէյէր թարաքլարընտան թէտավի օլունմագտա տրրլար։

Սուրէթը բէսմիյէտէ թանզիմ օլունան աթիտէքի սթաթիսթիգ՝ վուգու պուլան խասարաթա տաիր պիր ֆիքրը սահիհ վէրէպիլիր։ Զէյմէտէ գալէ բէք խարապ օլմուշ, վէ պիր չօգ էպնիյէ իգամէթ օլունմայանագ պիր հալ քէսպ էյլէմիշ տիր։ Պուրատա 3 եարալը վար տրը։

Ալաչաթատա թագրիպէն 2000 խանէ երգբլմըշ վէ 10·000 քիչի գատար աչրգտա գալմըշ տրը։ 15 մագթուլ վէ 80 մէճրուհ վար տրը։

Բէիս-Տէրէտէ 500 խանէ խարապ օլմուշ վէ 2000 քիչի զարուրէթը հալտէ գալմըշ տրը։ 15 մագթուլ վէ 69 եարալը վար տրը։

Էրէթրէտէ 190 խանէ երգբլմըշ վէ 1000 քիչի մէսքէնսիզ գալմըշ տրը։ 4 մագթուլ վէ 80 մէճրուհ մէվճուտա տրը։

Բէրմաճինտէ 80 խանէ խարապ օլմուշ վէ 50 քիչի աչրգտա գալմըշ տրը։ 2 մագթուլ վէ 14 մէճրուհ վար տրը։

Գարաքէօյտէ 52 խանէ միւնհէտիմ օլմուշ վէ 187 քիչի աչրգտա գալմըշ տրը։ 20 մագթուլ վէ 14 մէճրուհ վար տրը։

Զէյթունէլիտէ 70 խանէ երգբլմըշ վէ 288 քիչի մէսքէնսիզ գալմըշ տրը։ 7 մագթուլ վէ 3 մէճրուհ վար տրը։

Զէյթունլարտա 30 խանէ խարապ օլուպ, 170 քիչի մէսքէնսիզ գալմըշ տրը։ 3 մէճրուհ վար տրը։

Պէրկիտէ 83 խանէ խարապ օլմուշ վէ 300 քիչի աչրգտա գալմըշ տրը։ Պուրատա նէ մագթուլ վէ նէ տէ մէճրուհ վար տրը։

Օվաճրգտա 288 խանէ խարապ օլմուշ վէ 1112 քիչի մէսքէնսիզ գալմըշ տրը։ 3 մագթուլ վէ 6 մէճրուհ մէվճուտա տրը։

Իսբրատամտա 96 խանէ երգբլմըշ վէ 363 քիչի աչրգտա գալմըշ տրը։ 3 մագթուլ վէ 10 մէճրուհ վար տրը։

Գատը Օվաճրգտա 28 խանէ միւնհէտիմ օլմուշ վէ 102 քիչի մէսքէնսիզ գալմըշ տրը։ 2 մագթուլ մէվճուտա տրը։

Կիւլ-Պաղչէ գարիյէսիտէ խայլը խարապ օլմուշ վէ 13 մէճրուհ գատար կէօրիլմիշ տիր։

Զատրբլար թէվզի օլունմագտա վէ պարագալար եարբմագտա տրը։ Ֆագաթ քէրէսթէ բէնագ օլտուզընտան, սէրիան իրզալ պուլբուլմասը իչիւն խապէրլէր կէօնտերիլմէքտէ տիր։

Խարապ օլան գարիյէլէրտէ անպարլար երգբլարագ երգընթը ալթընտա գալմըշ օլան պիր չօգ գուրու իւզիմիւն պուրթարըլմըշ օլմասը չայանը թէչէքքիւր տիր։ Զիրա իրմիր թիճճարը գուրու իւզիմիւն ֆիյաթընը կիթտիքճէ թէզելտա իթմէքտէ իտիլեր։

Եարընն երթթրէ իլէ սաիր գարիյէլէրի կէօրմէյէ կիտէճէյիմ։ Արատա սըրատա զէլզէլէլէր վուգու պուլուլյոր իսէ տէ, խաֆիֆ տիրլեր։

Տիւն իքի գարիյէ էհալիսի միւնազասյա թուրթուշուպ իչէրինտէն պիրիսի պրշագ եարասընտան վէֆատ իթտի։ Վալի բաշա հարէքէթլէրի՝ տէրագապ գարագօլ սէֆիկնէի Հիւսայնը նէֆէրաթը վասէթասը իլէ գաթիլի տէրտէսթ էյլէտի։ Միւշարէյէյհ հարէքէթլէրինին չու հիմէթի ուսմուզն շիւքրանընը ճէլպ էյլէմիշ տիր։

* *

Իպմիրտէ պուլունան հալի վագթը եէրինտէ քիմսէլէրին պիր գրսմը՝ չէհրը մէկքիւրտէն հիճրէթ իթմէյէ հարբրանրյոր իմիշ։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Ազանս Հավաս էյ-Ամերիքա Բրաֆիտան մաթպասէսը Բէրլին օլունան Շէնէյ-ֆլոր տը։

Օֆիա 25 հոկտ.

Բրէնա Ալէքսանտրընն հավէրը հարպը ումումիսի ժէնէրալ Լիէսօլոյ վէ էմր չավուշը եիւզ պաչը Բօյսիգօֆ՝ Զարընն պիր էմրը մախսուսը իւզէրինէ իքիսի տէ Բուսիայա չարրըմըշլար տրը։

ժէնէրալպարտան թէչէքքիւլ իթմիշ օլան եէնի ֆրրգա՝ նուֆուզ ու էհէմմիյէթինի զայպ իթմէքտէ տիր։ պունլար՝ վիւքէյի հարրբէ ալէյհինտէ միթինկլէր ճէմ՝ ու ադտ իթմէյէ չալըշմըյոր-լար իսէ տէ, հիչ պիր թարաֆտա տա մուվաֆֆագ օլմայորլար։

Իսքենտէրիյէ 25 հոկտ.

Պու կիւն պուրատա գօյերատան 9 քիչի էօլմուշ տիր։

Վիէննա 25 հոկտ.

Իմբէրաթօր Ֆրանսուա ժօզէֆ՝ պու կիւն մէճլիսը մէպուսան ազալարընը հուզուրընա գապուլ իթտիքտ, Ալսթրիանըն տիկէր տէվլէթլէրլէ օլան միւնասէպաթը հիւսնիւ հալտէ օլտուզունը, վէ պունտան մատատա հէբսինին տէ սուհ ու սալահը արզու էյլէտիքլէրինի պէեան իթմիշ տիր։

Բէթէրսպուրկ 25 հոկտ.

ժուրնալ դը Սեն-Բեթերսպուրկ կազէթասը՝ Բուսիայա աթֆ օլունան թասավվուրաթ հագդընտա-քի վէվվէյէլի չայիալարը թէզելիպ իտէրէք տիյօր։

«Բուսիա տէվլէթի՝ քէնտի խալիսէթինէ վէ Բուս բօլիթիգասընն մէյլանը ասայիշմույանէսինէ գանի օլմուշ օլան պիճիւմիզ հիւքիւմէթլէր իլէ հիւսնիւ միւնասէպաթտա պուլունմագտա տրը։ Պունտան մատատա պու կիպի գօրգուլարա սէպէպիյէթ վէրէճէք հիչ պիր մուալլագ մէսէլէ եոգ տրը, վէ պիճիճիմէ գապինէթօլար՝ միւնասէպաթը տիւէյիյէնին սուրէթը սուլհմուանէսինի մուհաֆազա իթմէյէ չալըշմագտա տրրլար։»

Բարիզ 25 հոկտ.

Մէճլիսը մէպուսանտա Մ. Կրանէ՝ թօնքին սէֆէրի իչիւն Մ. ժիւլ Ֆէրրինին նէ՞ վագթ դանմը թախսիսաթ թալէպ իտէճէկինի սուալ իտիյօր, զիրա օ զէման իրզահաթ թալէպ օլունապիլէճէք տիր։

Մ. ժիւլ Ֆէրրի՝ թախսիսաթը մէզքիւրէյի հիւքիւմէթինէ նէ վագթ իսթէյէճէյինի պիլմէտիկինի ճէվապէն պէյան իտուպ, պէօյլէ պիր սիւալին էվվէլճէ մէճլիսէ արզ օլունմասըդընա թասճիւպ էյլէմիշ, վէ իկինճի մէգալ իտէրքէք, գապինէթօնընն թավր ու հարէքէթի թէմամը՝ դա թագ տիր վէ եա թասդիպ օլընտրդընա տաիր մէճլիսը մէպուսան թարաֆընտան պիր բէյ պէյան օլունմասընա հեյէթը վէ բէյան օլունմասընա արդու էյլէտիկնի պէյան իթմիշ տիր։

Ինպու սիւալին էօնիւմիզտէ քի ճումանա էրթէսի կիւնիւ վուգու պուլաճաղը միւհթէմիլ տիր։

Հիւքիւմէթ լէհինտէ էքսէրիյէթ վագը օլաճաղը չիւպհէսիզ տիր։

Ադանա Բիւրթէրի Վէքիլ Մ. Իզզէտ Բարիճինտէ Բիւրթէրինտէ Բիւրթէրինտէ Բիւրթէրինտէ արզ-ուտան Բիւլիւրճէր տը։

Բէթէրսպուրկ 25 հոկտ.

Ժէնէրալ Գօլպարս իլէ Մ. Սպոլէթ՝ տիւն խարճիյէ նազրը Մ. Կիէրսէյի միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

Գէլիրտա 25 հոկտ.

Վիէննատա մուգիմ Սըրպիա էլչիսի խաթիֆա իթմիշ օլմայլա, հիւքիւմէթ՝ անընն եէրինէ Մ. Ռիբոյանայը նասպ իթմիշ տիր։

Վիէննա 25 հոկտ.

Էվվէլքի կիւն պուրատա ճէմ օլմուշ օլան Աւսթրիա-Մաճար մէպուսլարը՝ քէնտի դալէմէրինի (գիհան) թէրթիպ ու թէսիս իթմէք իւզրէ պիրինճի տէֆա օլարագ ուգաբ էճիմա էյլէմիշլէր տիր։ Մէպուսանը մումիյէյհիմին ըէիսլէրի պու կիւն Աւսթրիա իմբէրաթօրը թարաֆընտան հուզուրա գապուլ օլունճաղլար տրրլար։ Միւհիմմ էվրագը տիրլամաթիգիյէ միւրուտինէ ինթիզար իտիլմէքտէ օլուպ, էվրագը մէգքիւրէ միւրուտ իտէր իթմէպ մէգքիւր հէյէթը մէպուսէյէրէ արզ օլունաճագ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Իչիտիլտիյինէ կէօրէ, կէլէճէք բաղար էրթէսի կիւնիւ իճրա օլունաճագ օլան Շահգատէկեան հաղարաթընն սիւնէթ տիյիւնիւ պիր մահալը մախսուստա իճրա օլունմայլա, զաթը Շահանէնին մախտումարը պուլունան Շահգատէկեան հաղարաթընն սիւնէթ տիյիւնէրի տախի մուգիմ պուլընտրգլարը մահալլէրտէ վուգու պուլաճագ տրը։

—Իչիտիյինէ կէօրէ Բէժի իտարէսի՝ մէրքէզը իտարէ իթթիխաղ օլունմագ իւզրէ Տախիլիէ նազրը էհտէմ բաշա հարէքէթլէրինին Սթամպուլա քեաին վասի գօնաղընը սէնէվի 800 լիրա պէտել իլէ իսթիճար էյլէմիշտիր։

—Բուս վաքօր գումբանեասընն տիրէքթօրը Մ. Գօրսթօվցօֆրն Պէյօղլունտա Տէօրթ-Եօլ աղընտա վագը խանէսինտէ պուլունան Բուսիալը պիր խըզմէթքար՝ կէչէն սալը կիւնիւ մումայիլէյհին 125 լիրասընը սըրգաթլա զայպ ու նապէտիտա օլմըշ տրը։

Եէվմը մէգքիւրտէ Գալաթատա Մ. Բօզաագօ նամ ավօգաթըն ուշաղը տախի էֆէնտիսինին 18 լիրասընը պիրտեղ սավուշմուշ տրը։

—Տիւն ագշամ սաաթ 12 բատտէլէրինտէ Պէյօղլունտա Բանկալթիտ միւշթէրի իլէ կէլմէքտէ օլան պիր քիրա արապասը՝ օարա աշաղրտան եօգարրյա չըգմագտա օլան Թրամվայ արապասը իլէ տիկէր պիր քիրա արապասընա գարշը պէ գարշը կէլիպ, թըրամվայ խաթթընտան չըգաճագ պիր թարիգ պուլամատրդընտան, թրամվայ արապաճըսը հէր նէ գատար հայվանլարը ալը գօյմուշ իսէ տէ բէք եագրն օլտրզընտան քեար իթմէյիպ, թրամվայ արապասը՝ մէգքիւր քիրա արապասընը պասթրրարագ ֆէնէրինի բարչալամըշ, վէ տիկէր պաղը կէօնա խասարաթա ուղրաթմըշ, վէ արապտճը տախի գօլունու գարշը գօյմուշ օլտուզունտան պիլէյի ֆէնա հայտէ զէտէլէնմիշ տիր։

Մէգքիւր քիրա արապասընտա պուլունան իլ գատընա խէ հիչ զարար վագը օլմայլա, ճիւգի պիր գօրգու իլէ գուրթուլմուշլար տրը։

—Օսմանլը Պանգաբ միւտիրի վէ Թիթիճի բէյ մախենին մէճլիսը իտարէ բէյիսի սանիսի Մ. Եմ Տըվօ Մարսիլեա Թարիգիյէ պուլկինն Տէերսատէթէ վարը օլաճաղ տրը։

—Վ-էրընն պէյանընա կէօրէ, Տախիլիյէ նազրը էհտէմ բաշա հարէքէթլէրի՝ վիլայաթ իշլէրինի էյի պիր թարղ իւզրէ իսլահընը իթթիզամ պուլյուրմագտա տրրլար։

—Սէբեսազերը հարէքէթը բաշահի խալիլ բաշա հարէքէթլէրինէ պիրինճի բրիթպէ Մէճիրի նիշանը իհսան պուլուրտրը կէչէն կիւն եարընընը մարդ իսէ տէ, նիշանը մէգքիւրընն Մէճիտի օյմայլա պիրինճի բրիթպէ Օսմանիյէ նիշանը օլտուզու թահգիգ գըլընմըշ տրը։

—Տախիլիյէ նազրը էհտէմ բաշա հարէքէթլէրի՝ Մըսրը սասրը աթիգասընտան 37 բաշա քիւչիւք անթիգալարը Միւդիխանէի Օսմանիյէ իհսան էյլէմիշ տիր։

—Բէժի գումբանեասը միւտիրի Մ. Լանկ՝ իտարէյէ լազըմ կէլէն էպնիյէ վէ սաիրէյի խաթիճար իթմէք իւզրէ պու քէրրէ իդմիրէ կիթմիշ տիր։

—Տիւն Տէրսատէթէ 320 նուֆուս տահա Պուլկարիսթանտան մուհաճիր վիւրուտ իթմիշ տիր։

—Իսլամ գատընարընն նամէհրամա բիայէթ էյլէմէլէրի իչիւն պունտան ադտէմ պիր իլանը բէսմի նէյը օլունարագ, պունըն իչիւն պիր այ վատէ վէրիրմիշ իտի։ Պու քէրրէ միւտտէթը մէգքիւրէ միւնագաղիյէ օլմուշ օլմաղլա, բօլիս մէրքէզլէրի իլէ մահալլէ իմամարընա իսլամ գատընլարընն պէր մուճիպը էմր հարէքէթ էյլէմէլէրի հագդընտա թալիմաթը լազընմէ իթա օլունմուշ տրը։ Հաթթա բօլիսլէր՝ էմրը մէգքիւրէ մուխալիֆ հալ ու գբյաֆէթտէ կէօրսիւրլէրի իսլամ գատընլարընա պիր տահա պէյլէ կէզմէմէլէրի հագդընտա նագիքանէ թէնպիհաթա պաչամըշլար տրը։

—Ինչա օլունմագտա օլան Գասրմ բաչա տէրէսինին սիւրաթը միւմքինէ իլէ ինչա ու իքմալ իտիլմէսի զրմնընտա էվվէլքի կիւն Ալթընճը Տարիէի պէյէտիյէ ռիյասէթինէ էվամիրը միւսթաճէլ իթա գըլընմըշ տրը։

—Ալթընճը Տարիէի պէյէտիյէ խասթախանէսի մէնֆաաթընա օլարագ կէչէնտէ Պէյօղլունտա թէրբ պաչրնտա վագը պէյէտիյէ պաղչէսինտէ վէրիլէն գօնսէր հագդընտա պու քէրրէ Շէհր Էմանէթի թարաֆընտան նէչր օլունան պիր տէֆթէրէ նազարէն, մէգքիւր գօնսէրտէն 323 լիրա 95 ղրշ. վարիտաթ հասրլ օլուպ, 114 լիրա 37 ղրշ. մէսարիֆ՝ մէպլաղը մէգպուրտէն թէնզիլ օլընտրգտա, 209 լիրա 58 ղրշ. հասրլաթը սաֆիյէ գալմըշ տրը։

—Գավալա հէվալիսինտէ իճրաի չէգավէթ իտէն հայտուտ սէրքէրտէսի մէչհուր Մօսվուքի՝ կէչէնտէ պիր կիւն կիւբէ կիւնիւզ պիր վագթտա ավէնէսիյլէ պէրպէր, Մաքէտօնիատա մէմլէքէթի օլան Թրէսթէնիյա գարիյէսինէ կիրէրէք, պաղընտա իւդիմ եարմագլա մէչղուլ օլան պիր պաղճյը բարչա բարչա իթմիշ վէ իմտատընա կէլէն գարբընը տա աղրճա եարալամըշտրը։

Պու գաթլ էսքի պիր ղարաղաթֆ օլունույոր իմիշ։

—Պիր վագթտան պէրու խասթապուլանան Մ. Նիգօլա Զարիֆինին ֆամիլեասը՝ մումայլէյհին էյլէտ տէօնմիշ օլտուզընտա տաիր պուրատաքի հէքիմէրին իթթիքլէրի պէյանաթա բարմէն, պաթէլէկրաֆ Բարիզին Թրպիյէ Ադատէմիասը բէիսի մէչհուր Մ. Հարտիյի տավէթ իթմիշ օլմաղլա, թապիպը միւշարէյէյհ տիւն պու կիւն Տէրսատէթէ կէլմիշ պուլունաճագ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Սըրբազան հաղրէթլէրի՝ պունտան ագտէմ Թիւրքիատան տա օն նէֆէր չահիրտ գապուլ իթմէսինի Մօսկուատաքի Լազարեան ճեմարանը միւտիրինէ եազմըշ խսէ տէ, միւտիրիյէթը մէգքիւրէտէն մէվլրուտ պիր ճէվապնամէտէ, մէգքիւր ճեմարանտա իւչ չահիրտ Լէրի միւնհայ պուտուղը վէ օ հայտէ Թիւրքիատան 3 չահիրտ գապուլ օլունապիլէճէկի իլան իտիրմիշ օլմաղլա, Բաթրիգ Սրբազան հաղրէթլէրի Թալէպէի մէրգումէնին ինթիխապընը Ալսումբարհգդ հէվալէ իթմիշտիր։

Լազարեան ճեմարանընա կիտէճէք օլան իւչ չահիրտան ֆուգարա վէ զէքի վէ սաղլամ օլաճաղլար, վէ 9—10 եաշտան եօգարը պուլունմայաճաղլար տրը։

Պունտան մատատա հէյէթլէրտէ վէլատէթլէրինէ տաիր պիր քեաղըզ վէ հէքիմ թարաֆընտան պիր չահատէթնամէ վէ ճէպլէրինտէ տէ 100էր բուպլի պուլունաճագ տրը։

—

Իսկիւտար մէզարլըզընընն էթրաֆընա տուվար չէքմէք վէ իչ միլլէթին եանի էրմէնի, Բում վէ եահուտիլէրին հուտուտընը թաչին էյլէմէք իւզրէ պունտան ադտէմ իսկիւտարտա պիր գօմիսիոն թէչէքքիլ իթմիշ օլուպ, պունուն թէքլիֆի իւզէրինէ Ազգ. Վարչութիւն տա մէգքիւրէ մէվարլըգ մէսէլէսինի գաթիէն թէսլիյէ իթմէք իւզրէ միւխթէլիֆ պիր գօմիսիոն թէչքիլինի Բում բաթրիգխանէսինտէն վէ եահուտի խախամպաչընընտան թալէպ իթմիշ օլտուզընտան, խախամպաչը օ զէման պիր մուրախաս թային իթմիշ իտի իսէ տէ, Բում բաթրիգխանէսի՝ հէնուզ պիր գաչ կիւն էվվէլ իքի մէմուր նասպ իթմիշ օլմաղլա, չարչեպիհ կիւնքի ֆաղ ժաղով՝ իսկիւտար գօմիսիոնը թարաֆընտան տախի իքի մէմուր թայինլիյէ Ազգ. Վարչիւնա թէպլիղ օլընմասընը մէգքիւր գօմիսիոնա մախպիյէ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

—

Բէթէրսպուրկ վէ Մոսգուատտա մուգիմ պաղը բէհապին վէ միւթէպէրանը միլլէթ թարաֆընտան Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Սրբազան հաղրէթլէրինէ պիր թէպրիքնամէ վիւրուտ իտուպ, միւշարէյէյհ Սրբազան հաղրէթլէրինին Բաթրիգլիք մագամընա ավտէթինտէն տօյայը պէյանը մէմնունիյէթ իտիլմիշ, վէ եարընը Ս. Էջմիածին քիւրսիսինէ կաթողիկոս նասպ օլունտրգտա Բաթրիգլիք քիւրսիսինի թէրք իթմէսի բէճա օլունմուշ տրը։

—

Բէֆիգիմիզ Մոսկ. կազէթասընն իքի այ միւտտէթէ թաթիլ իտիլտիկինի թէէսսիֆը ազնիճ խապէր ալտրգ։

—

Գումգարու տիշարբսը քիլիսէսինտէ տէֆն իտիլէն միւթէվէֆա Բաբազեան Գէորգ էֆէնտինին վասիյէթնամէսի հագդընտա քիլիսէի մէզքիւր Թաղ. խորհուրդը թարաֆընտան մանթպասմըզա պիր մէգալէ կէօնտերիրմիշ օլմաղլա, եարընը նիւսխէյէ տէրճ օլունաճագը իկիթար օլունուր։

ԳԻՐԱԼԸԳ ԽԱՆԻ.

Սամաթիատա Ազա Համամ ճիվարընտա Թրամվայ ճատտէի քէպիրինտէ ադարճա չէշմէսի իւղէրինտէ քեաին ալթը օտայը միւշթէմիլ պիր պապ քեարկիր խանէ՝ իճարա վէրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն մանթպասմըզա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 3—1

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԻ ԻՏԱՐԷՍԻ

Տույունը ումումիյէի Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսինտէ Ավստրիսը տարինէր վէքիլի Մ. Զուիտէնէք ի. տարէի մէզքիւրէ հագգընտա պիր բաբօրթօ թանզիմ վէ նէյր էյլէտիկինտէն, պունուն սպազը չայանը տըզգաթ մատտէլէրի աթիտէ նագլ ու պէյան օլունուր։

Մումիլէյհ տէյօր քի, տէվլէթը Օսմանիյէ 1881 սէնէսինտէ ռուսումը սիթթէ հասըլաթընը տույունը ումումիյէսինէ թախսիս էյլէմիշ տիր։ Սէնէի մէզքիւրէտէ ռուսումը սիթթէ վարիտաթը մէսարիֆը վագըմանը թէնզիլինտէն սոնրա, սիքքէի խալիսէ օլարագ 146·000·000 ղրշ. վէ 1882տէ 157·800·000 ղրուշ օլմուշ տըր։

Սէնէի մէզքիւրէտէ հասըլաթը ղայրը սաֆիյէ 185·400·000 ղրուշտան 195·600·000 ղրուշ գատար օլմուշ տըր։ Տույունը ումումիյէ մէճլիսը իտարէսի թաատիլաթ վէ իսլահաթ խուսուսընտա իհթիեաթքէարանէ հարէքէթտէ պուլունուպ, թաատիլաթ ածէլէ իլէ սուի գանը վէ ատէմը մէմնունիյէթի ճալիպ օլմագ իսթէմէտիկինտէն, ֆազլի մէզքիւրէ՝ թաատիլաթը մուհիմմէ իճրա օլունմագսըզըն վուգու պուլմուշ տըր։

Ռուսումը սիթթէնին էն միւհիմմի տուխան հասըլաթը օլուպ, Մ. Լանկ՝ Բէժի գումբանեասընա տիրէքթօր թաեին օլունմուշ իսէ տէ, Բէժիտէն Էվվէլքի տուխան ուսուլի՝ աթիտէ պէյան օլունուր։

Զըրաաթը սէրպէսթ վէ վէրկիտէն մուաֆ տըր։ Տուխան գէր օլունան թարլալարըն կարըմտէօնիւմտէն զիյատէ օրմամասընա տաիր նիզամը մախսուսընա տախի թէմամը իլէ ըիայէթ օլունմամշ տըր։

Տուխան զէրրաա՝ մահսուլը էօշրինիս հիւքիմէթէ իսթայա մէճպուր օլուպ, իշպու հասըլաթ՝ գօմիսիօնը մախսուս մարիֆէթիլէ գայտ օլունուր։ Զէրրաա՝ մահսուլը քիլլիէն վէ եախօտ գըսմէն ֆիրուխթ իթտիկի։ Վէ տուխան մէմալիքը սաիրէյէ իխրաճ օլունմասընը հալտէ, գըյէտէն եիւգտէ 3 միլիուրիյէ բէսմի սախ օլունուր։

Թիւճճարըն տուխան մաղազալարը՝ բուսումաթ մէմուրլարընը գօնթրօլը թահթընտա տըր։ Մէմալիքը սաիրէյէ տուխան իխրաճ օլունտուղը հալտէ, էճնէպի կէօմրիւկինտէն պիր չահատէթնամէ իրաէսի լազմ կէլէճէք տիր։ Տուխան՝ սարֆիյաթը տախիլիյէ իչուն օլտուղը հալտէ, եէրլի ֆապրիգալար թարափընտան միւպայաա օլունուր։ Տուխան թիւճճարը՝ միւպայաա իթտիկի տուխանը մուայէնէյէ մէմուր օլան ռուսումաթ մէմուրընա պէյան իթմէքտէ տիր։

Տուխան գըյլըլըգ բաքէթ վէ եախօտ սիկարա եարըլտըգտան սոնրա, պանտրոլ վաղ օլունմագտա, վէ պունուն իչիւն տուխանընն ճինսինէ կէօրէ պէհէր գըրեէսինէ 15 ղրուշտան 45 ղրուշա գատար վէրիլմէքտէ տիր։ Պանտրոլլար տուխան ռուսումը իտարէսինտէ թանզիմ վէ իմալ իթտիրիլէրէք ֆապրիգալարա վէրիլմէքտէ տիր։ Իտարէի մէզքիւրէտէն ռուխսաթ իսթիհսալ վէ 50·000տէն 120·000 ղրուշըգ պանտրոլ միւպայաա օլունմատըգճա, տուխան ֆապրիգասը քիւշատ օլունամագ։

Կէօմրիւքտէն տախի ռուխսաթ իսթիհսալ օլունմատըգճա, մէմալիքը էճնէպիյէտէն տուխան գըյլըլմագ իւզրէ մաքինա իտխալ օլունմագ։ Ռուխսաթը մէզքիւրէ պէրմիթատ տուխան ֆապրիգալարընա իհթա օլունուր։

Ֆապրիգալար՝ տուխանը բաքէթլէրտէ թէրթիպ իլէ միւթէմրիյէրէ սաթըլմագ իւզրէ թիւթինճիլէրէ իհթա իտէրլեր։ Թիւթինճիլէր տախի իճրաի սէնաաթ իթմէք իւզրէ պիր թէզքէրէ ախզ իթմէյէ մէճպուր տըրլար։ Թիւթինճիներին պուլունտըղը մահալլին էհէմմիյէթի նիսպէթինտէ պէհիյէ ըէսմի իչիա օլունարագ, թէզքէրէ իսթիհսալ օլունուր։

Պու ուսուլ Ռուսիատա ճարի օլան պանտրոլ ուսուլինէ թաթպիգ օլունմուշ իսէ տէ, խալլի միւշքիլաթա թէսատիֆ իթմէքտէ տիր։ Էվվէլա մէմալիքը Մահրուսէտ մէվճուտ օլան տուխան թարլալարընն վէ մաղազալարը իլէ 400 գատար ֆապրիգալարընն մուայէնէսի խալլի միւշքիլ տիր։ Ռուսումը Սիթթէ իտարէսի՝ ահվալը հաղրըէտէ գաչաղ մէնէ միգթէտիր օրմամատըղընտան, սարֆ օլունան տուխանըն իչտէ իբի գըմը գաչագ տըր։ Մէմալիքը սաիրէյէ իխրաճ օլունան տուխան՝ բէսմտէն մուաֆ իսէ տէ, պանտրոլ ըէսմի ճարի օրմայան վիլայաթը մուխթարէյէ իխրաճ օլունան տուխանատան միւրուրիյէ բէսմինին իբի միսլի, եանի պէհէր գըյէյէ 10 ղրուշ բէսմ ալընը։ 1881տէ մէզքիւր իխրաճաթ բէսմի 16·590·567 ղրուշ վէ 1882տէ 18·921·560 ղրուշ օլմուշ տըր։

Ինհիսարը տուխան հասըլաթը ռուսումը միւթէնէվիսը իւզրէ 1881տէ պէրվէճճը աթի մէպալիղէ պալիղ օլմուշ տըր։

	Ղրուշ
Պանտրոլ բէսմի	49·486·973
Միւրուրիյէ բէսմի	35·610·240
Պէհիյէ	1·838·540
Միւսատէրէ օլունան գաչագ տուխան վէ ճէզաի նագտի վէ սաիրէ	34·366
Ճէման	87·767·193

1882 սէնէսինտէ հասըլաթ պէր վէճճը աթի տիր։

	Ղրուշ
Պանտրոլ բէսմի	53·721·487
Միւրուրիյէ	34·390·928
Պէհիյէ	1·929·664
Հասըլաթը միւթէնէվիյէ	1·332·531
Ճէման	91·374·430

Պանտրոլ բէսմինին հասըլաթը՝ մէմալիքը Օսմանիյէտէ սարֆ օլունան տուխանըն մըգտարընը թախմինէ մէտար օլապիլիր։ Պիրինճի վէ իքինճի ճինս թիւթիւնլէր իչիւն իսթիմալ օլունան պանտրոլ ադ օլտըղընտան, պէհէր գըյէ տուխանատան ալընան պանտրոլ բէսմի օրթա հիսապլա 16 ղրշ. թախմին օլունուր։ Պու վէճճէյէ 1882տէ 3·357·593 գըյէ տուխան սարֆ օլունմուշ իսէ տէ, էյալաթը Օսմանիյէտէ լա ադալ 14 միլիոն էհալի պուլունտըղընտան, վէ մէմալիքը Օսմանիյէտէ կէրէք գատըն վէ կէրէք էրքէք էհալի թիւթիւն իչմէքլի մէէլուկ օլտուղլարընտան, մըգտարը մէզքիւր դայէթ ադ տըր։

Տուխան մահսուլընն պէհէր սէնէ գօմիսիօնը մախսուս մարիֆէթիլէ գայտ օլունտըղը պալատէ պէյան օլունտը։

1882տէ գօմիսիօն գույուտընա նազարէն, տուխան թարլալարը 190·239 ատէտ օլուպ, մահսուլընն եէքիւնի 11·567·438 գըյէ, վէ եախօտ 14·785·791 քիլօկրամ տըր։

Տուխան զըրաաթը իչիւն էն միւհիմմ վիլայէթլէր պէրվէճճը աթի տիր։

	Թարլա	Մահսուլ էքտ
Սէլանիք	40·210	4·297·113
Սամսուն	17·765	3·380·150
Պէյրութ	14·000	600·000
Էտիրնէ	11·094	544·381
Պաղտատ	4928	669·320
Իզմիր	18·539	472·554

1882տէ մէմալիքը Մահրուսէտէն իխրաճ օլունան տուխան տըր։

	Քիլօկրամ
Վիլայաթը մուխթարէյէ	1·957·523
Ռուսիայա	2·236·628
Ինկիլթէրրայա	1·002·159
Ֆրանսայա	1·930·651
Ավստրիայա	3·602·159
Ալէմանիայա	1·229·714
Իթալիայա	146·124
Եունանիսթանտ	29 607
Ամէրիգայա	2·235
Մէմալիքը սաիրէյէ	99·008
Ճէման	12·265·809

Մէմալիքը Մահրուսէտէ սարֆ օլունան 3·357·593 գըյէ տուխան, 4·290·104 քիլօկրամ թախմին օլունտըղը հալտէ, 1882տէ մէմալիքը Մահրուսէտէնին տուխան հասըլաթը 16·555·943 քիլօկրամ, եանի գօմիսիօնըսը գույուտընտա միւնտէրիճ մըգ տարտան 1·770·122 քիլօկրամ ֆազլա օլմագ լազմ կէլիր։

Մ. Զուիտէնէք՝ տույունը ումումիյէյէ մուխասսէս վարիտաթը սաիրէյէ նագլ քէլամ իտէրէք, թուզտան 66·400·000, վէ միւսքիլաթ բէսմինտէն 18·500·000 ղրշ. հասըլ օլտուղընը պէյան էյլէյօր։

Տույունը ումումիյէ իտարէսինէն ռուսումը սիթթէտէն պաշգա մէնապիի վարիտաթը տախի պուլունտըղընտան, Մ. Ցուիտէնէք՝ պունլար հագգընտա տախի պաղը մալիմաթ վէրմիշ տիր։

Շարգի Ռումէլի վիլայէթինէ տաիր օլան մալիմաթ պիլխասա շայանը միւթալաատը։ Շէօյլէ քի, վիլայէթը մէզքիւրէնին հիւքիմէթը Սէնիյէյէ 615000 լիրա տէյնի պուլունուպ, շիմտիյէ գատար մէպլաղը մէզքիւրէտէն եալընըզ 286·000 լիրա թէէտիյէ օլունմուշ տըր։

Տույունը Ումումիյէ իտարէսի թարաֆընտան 1 յունվար 1881 թարիխինտէն 1 մարտ 1882 թարիխինէ գատար 15 մահ զարֆընտա տախ օլունան մէպալիղ 234·300·000 եանի 2·280·000 լիրա տըր։

Մ. Զուիտէնէք՝ տույունը ումումիյէնին միւպատէէսինտէն տախի պահսլէ, իշպու միւպատէէնին Տույունը Ումումիյէ մէճլիսինճէ թավիպ, վէ պունուն սուբէթը իճրայէսիլէ իշթիղալ օլունտըղընը պէհեան էյլէյօր։

Մումիլէյհ՝ տույունը ումումիյէ իտարէսինին սուբէթը ճէրէեանընը տէրբիշ իտէրէք, ֆազլ վէ բէսիւվալ թէէտիյէսի իչիւն էլտէ էսասը սահիհ պուլունտուղընը, վէ իշպու էսաս իւզերինէ տէվամ վէ սէպաթ օլունտուղու վէ պախուսուս Սըրպիա վէ Պուլկարիսթան վէ Գարատաղ վէ Եունան հիւքիմէթլերինէ իսապէթ իտէն տույուն հիսսէլերի թային վէ թէսվիյէ գըլընըղը թագտիրտէ, 1881 դեկտեմբերտէ պա իրատէի Սենիյէ թէէ.քիւլ իտէն Տույունը Ումումիյէ իտարէսինին տէվվէթը Օսմանիյէ իչիւն ֆափտէսի միսէլլէմ օլաճաղընը տերմեան իլէ խաթմը մէգալ էյլէմիշ տիր։

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՄԱՅՏԱ ԵՒ ԴԱՏԱԲՆՈՒԹԻՒՆ

(ԱՌ ՏԻԿԻՆ Ա. Գ.)

(Տէ-Դէ Նէ-Էէ-Դէ-Ռ ռէվ՝)

Կնոջ բարոյական հանգամանքը.

«Կնոջ ոչ խօսքը, ոչ գործը և «ոչ շարժումը բնական է կամ ճըշ-«մարիտ։ Կինն ընկերութեան և «նախապաշարմանց ողորմելի զոհն «է. կամաչէ նա սիրելու, կամա-«չէ կրօնի և օրինաց գործումնե-«րը նշանակելու, կամաչէ արդա-«րութիւն բառն հնչելու, կամա-«չէ իւր բարոյական հանգամանքն «ամբողջապէս ի հանդէս հանե-«լու։ Կինն կը ծնանի ստրուկ, «կապրի ստրուկ, չորս որմերու «մէջ առանց մասնակցելու իշխա-«նութեան։ Կնոջ ստրկութիւնն «ու տգիտութիւնն ի վտանգ կը «դնէ բոլոր ընկերային շէնքին «հաստատութիւնը։ Ամէն մտաւոր «շաւիղ, ամէն վառաց ճամբայ «արգիլուած է կանանց, սոնք «արանց առանձնաշնորհն են՝ զորս «ամբողջապէս կուզեն անվտանգ «պահել։ Կինն զանազան երևոյթ-«ներու ներքև հակապատկերներ «կը ներկայէ։ Կանանց գլխաւոր «թշնամին կինն է իսկ։ Պէտք «է որ կանայք ալ գործերու «մէջ մտնեն, նախաձեռնութեան «ոգին ունենան, մարդու կարօտ «չը լինին, իբրև անհատ ապրին «։»

—

Ստուգիւ, Քո՛յր իմ, կնոջ այսօրուան դիրքը կեղծ դիրք մի է. զգալ՝ և չզգալ կեղծել, խօսիլ՝ բայց ոչ սրտին զգայումն և ոչ մտքին ազատ կարծիքն կարենալ յայտնել, ամաչել մինչև իսկ գործելու զբաղին, ամաչել երբ էլ։ Կինն յաճախ մի զոհ է անտեղի ամօթխածութեան իւր կենաց ամենէն վճռական փայրկեաններուն մէջ, և մի գերի՝ պատշաճութիւնք կոչուած անպատշաճութեանց։ Ինչ է առարկայ ճըշմարիտ ամօթոյ, ինչ բաներէ պէտք է ամաչել և ո՞ւր պէտք չէ. ահա՝ մի գիտութիւն՝ որ իր մէջ պիտի պարունակէր կատարեալ բարոյական բարձրութեան, հաստատ ու ամրիւ նկարագրի արժանիք։ Ինչո՞ւ ամաչել յայտնելու անկեղծօրէն մեր զգայումներն, է՞ր ամաչել յայտնելու մեր տկար կողմերն։ Հիւանդն ինչ կը շահի իւր հիւանդութիւնն ծածկելով։ Ինչո՞ւ չը ճանչնալ մեր թերութիւնները։ Է՞ր չամրապնդել պարսպին խարխուլ մասն՝ ուստի թշնամին կարէ ներս մտնել։

Շա՛տ թերութիւններ ունիմք, Քո՛յր իմ, և եթէ մեր դժբաղդութիւնը և մեր այսօրուան անախանձելի դիրքն քննելու ելնէինք, աւելի մեր ձեռագործն պիտի տեսնէինք անդ՝ քան որ է ընկերային զեղծումնք։

Կ՚ուզեմ էլ մի քանի խօսք ասել։ Ահա՝ մի ճշմարտութիւն՝ որուն վերայ հարկ է վայրկի մը յենուլ։ Զարախօսութիւն. ահա՝ մի սընունդ՝ որով կը մնանի հասարակ խմբէ կինն։ Սա՝ ներողամիտ կը թուի լինել առնական մեծամեծ մոլութեանց, Լա՜ն էլ չը ե՛ր, մինչդեռ մանրացայցով կը դիտէ կանանց ամենափոքր պակասութիւններն. կարծես զանոնք կը մեծցուցանէ և ի հարկին կը գուշակէ կամ կը վերադրէ։ Նաև բաւական չը համարելով զանոնք գըտնելն ու ճանչնալն՝ չրջաբերութեան կը հանէ այլ և այլ ճարտար ձևերու ներքև։ Կուզէ սևացընել ինչ որ սպիտակ է, նսեմացընել ինչ որ փայլուն է, խոնարհեցնել ինչ որ բարձր է։

Գալով պչրասիրութեան, կինն առաւել կանանց համար ունի զայն։ Ցայս նոցա փայլելու եւ զնոսա գերազանցելու, անոնցմէ գնահատուելու և կամ գոնէ նոցա առվն ծաղրելի չլինելու համար՝ կինն կ՚տանի ծայրայեղ խըՆամք իւր զարդարանաց։ Աւելի կանանց՝ քան թէ արանց համար կ՚լինի նա պչրասէր, զարդասէր. վասն զի եթէ այս վերջնոց համար տանէր այդչափ հոգ ու խնամք, շատ բնական է որ պիտի աշխատէր աւելի սոցա ճաշակին յարմարիլ, մինչդեռ կաշխատի նորաձև կոչուած կուռքին և կնային գնահատութեանց խնկարկել։

Մի այլ ախտ ևս, նախանձն, կը գրգռէ կինն ընդդէմ կնոջ՝ նսեմացնելու զնա, երբ ունի արժանիք, ի վեր հանելով սորա մի տկար կողմն, եթէ երբէք ունի. իսկ վերադրելու՝ եթէ չունի իսկ։ Այս ստորին և անարդ զգայումներն գործ են անբարոյականութեան ու կրթութեան պակասին՝ և ուրախալի է տեսնել, սիրելի Քոյր իմ, թէ Հայուհւոյն սիրտն բաց է ազնիւ ու վեհ զգացմանց՝ երբ դաստիարակութեան փրկարար ձայնն խօսի նորա հոգւոյն։

Բարոյական դաստիարակութիւնն զմեզ կ՚բարձրացնէ մեզմէ վեր և մեզ կ՚ներշնչէ ազնիւ, սրբագոյն ու վեհ զգացումներ։ Նա է որ պիտի մխիթարէ զմեզ, մինչ բարին կ՚գործենք, երբ չարախօսութեան ժանտահոտ շունչն ճրգնի զմեզ սևցնել և մեզ բնուել պիտի տայ ոյժ և քաջալերք մեր բարոյական զգացմանց մէջ։

Զը վհատինք ու ամօթահար մնանք, երբ տեսնենք մեր անունն չարախօսութեանց յանի-

---

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳԸԶ

(Մ՝-Ելլէթ) ԷՄԻԼ ԲԻՇՊՈՒՐԿ

(1850 Ա՝-Դերոան ռէվ՝)

Լ.Ա.

ԲԵՆԶԸՏԼԱՐ

Օն տօղուզ սէնէ գատար սագլը գալմըշ օլան պու քեաղըտլար՝ օթուղ սահիֆէլիք էլ եապըսը պիր բիսալէ իլէ, պրը պրը եապըլը իքի մէքթուպտան իպարէթ օլուպ, պու մէքթուպլարըն եապըսը պրը, ֆէնա վէ պիշիմպիզ իտի, վէ պիր չօղ տա իմա եանըշլարը վար իտի. լաքին բիսալէնին եապըսը՝ գալէմ թուրմազա պաշլըդ պիր էլ թարաֆընտան եապըմըշ օլտըղը կէօրիւնիյօր ֆամ։

Տէլիգանը էվվէլա էլ եապըսը բիսալէյի պաշլայ օղուտարա պաշլատը։ Տահա իլք սահիֆէլէրինտէ իքէն չէտիտ պիր բիգաթը գալպէ տիւշար օլտու, վէ տէֆթէյէ կէօղ եաշլըսընը պիլմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլունտը։ Խոմոն՝ բէտէրինին պինինէֆա քէնտի էլիյէ եազտըղը քէնտի սերկիւզէթինի օղույօր իտի։ Հիքեայէի մէզքիւրէ՝ նէսը եազըմըշ պիր նէվի չիր օլուպ, պունտա մէճրուհ պիր գալպ իլէ մէէյուս պիր բուհրն՝ ապրը վէ հիւզնէնիկ պիր հալէթը նէզ իլէ ուղրաշըպ գըմրանմագտա օլաբիլաբը կէօրիւնմէքտէ իտի։

Բէտէրի՝ քիմէսիզ կէչիրմէ օլաբղը չօճուգլըղընը նագլ իթմէքտէ, գալպի մուհապպէթ վէ էֆագաթլա մէչհուն օլաբղը գման սէվմէկէ պիր վալիտէսի պուլունմատըղը իչիւն ամը ամը սրպաշմագտա, վէ պու էսէֆ ու քէտէրինի ճիկէրտուղ թաապիրլէրլէ պէյան էյլէմէքտէ իտի։ Ցիհնի խայալաթտա օլուպ եիւքսէք արզուլէրէ ուղրաշըղը իքէն, քէնտիսի գարա պիր մէէյուսսիյէթ պլթընտա էզիկիպ տուրմագտա օլտըղընտան, գատէր ալէյհինտէ իլանը խաեան իթմէքտէ, թէճէլիսինէ լանէթ օղումագտա, վէ հայաթընտան նէֆրէթ իթտիկինի պէյան իտէրէք պէտտուվալար էյլէմէքտէ իտի։

Քէնտի իսթիդպալըզ, իւմիտսիզ վէ կիւվնէնէքսիզ սէֆիլ էօմրունի, քէնտիսինտէն պիյատէ պախթիյար օլուպ տա պիր ֆամիլեա, պիր անասը օլան տարը նիչէլէրին էօմրու իլէ մուգայէսէ իթմէքտէ իտի։ Պու պախթիյարլար՝ սէվինիպ կիւլմէքտէ վէ նաղմէլէր թէրէննիմիյլէ պէյանը մէսէրրէթ էյլէմէքտէ իքէն, քէնտիսի պաշընը էօնունէ էյմէքտէ իտի։ Անլէրէ հասէտ իթմէքտէ, վէ պիհնի միթէէզի վէ բուհը մէճրուհ օլտըղընտան, ամապա նիչիւն ճէնապը Հագգ էօմրի պէօյլէ թէրթիպ իթմիշ, եանի քիմիսինէ թէքմիլ ճէֆա վէ քիմիսինէ թէքմիլ սէֆա ու սաատէթ վէրմիշ տիյէ քէնտի քէնտինէ սևուվալ էյլէմէքտէ իտի։

Տէլիգանը՝ մէզքիւր էլ եազըսընը օգուտզգա, պիհնինի թօրայըպ, քէնտիսինտէ տէ այնը մէէյուսիյէթ, այնը թէէսսիֆ, վէ այնը քէտէր պուլունտըղընը միթալէա իտէր իտի։ Քէնտի հալի իլէ պապասընը հալի պիր պիրինէ օ գատար միչապհ իտի քի, բիսալէի մէզքիւրէյի օգուտզգա, քէնտիսինին տիւնեայա կէլմէսինտէն էվվէլ պինինէֆա քէնտի թարիխ ու սերկիւզէշթինի օգույօր զանն իտէր իտի։

Լաքին մէզքիւր բիսալէնին մուհարրիրի՝ մէյուսիյէթինի հէր վէճճէլէ պէյան իթտիքտէն սոնդրա, պիր տէ պիրտէն պիրէ ձէնապը Հագգա պիր նիստահ մինինէթտարանէ խիթապ իթմէքտէ իտի։ Լիւսիլ կէօրիւնիւշ օլաբղընտան, քէնտի գալպի ամ պիրտէն պիրէ իւմիտ իլէ տօլմուշ իտի։ Էօնունտէ տիւնեա աշբըպ, օրթալըգ հէր այտընլըգ օլմագա պաշլամըշ իտի։ Նիհայէթ իլք մուհապպէթին հուղուզտանընա նայլ օլմագտա իտի. չիմտի արթըգ էօմրունտէ պիր մագսէտի, սէվճէճէք պիր քիմիսէ, կէօսթերճէճէք պիր ֆենտաբեարլըգը օլտըղընտան, քիմիսիզիքտէն վէ մէյուսիյէթինտէն գուրթուլուպ, եէնի պիր էօմրուն չաֆագը նուրէֆշանընը չէվգ ու խահիշլէ սէլամմադտա իտի։

Տէլիգանը՝ պու ամէչֆիչան սահիֆէլէրի եուտարճարընա օգուտը, գիրա ազգ ու մուհապպէթ՝ բէյտէրբէյ քէնտի հայրէթ ու իսթիղրապընը զայէթ իւլ դայէ արթըրմագտա իտի։

Պունտա տա Էտմոն քէնտի հալինի միւտահէտէ իթմէքտէ իտի։ Օ գատար չիտտէթլէ պէյան օլունան ազգ ու սէվտա թըպգը քէնտիսինինքինէ պէնզէմէքտէ իտի։ Քէնտիսի տէ պատասը կիպի այնը չէվգ ու խահիշի, այնը մէսէրրէթլէրի, այնը հայրէթի կէօսթերմէքտէ իտի։ Քէնտիսի տախի պիթիւն պու չէյլէրի տիւշունիւպ եազապիլիր իտի։ Մէզքիւր էլ եազըսընտա թէքրար թէքրար սէօյլէնէն Լիւսիլ իսմինին եէրինէ Գլանչ իսմի գօնունճա, պաշգա հիչ պիր չէյ տէյիմմէքտէ իտի։

Էտմոն՝ էլ եազըսընը օգույուպ պիթիրտիքտէն սոնդրա, պիր ադ սուս տուրուպ, էօմրուն ղարիպ թէսատիֆաթը իւզերինէ տիւշունմէյէ պաշլատը, գիրա քէնտիսի տէ պէտտախթ բէտէրինին թըպգը հալ ու իգպալինէ տիւշար օլմուշ իտի։

Մամաֆիհի քէնտիսի Մարտօչըն հըթգ էյլէտիկի պիր սըրբըն մէյատանա չըգմասընա պէքլէմէքտէ օլաբղընտան, պէօյլէ պիր չէյ կէօրմէյինճէ բէք պօզուլտը, գիրա էլ եազըսընտա Լիւսիլ իսմինտէն պաշգա պիր չէյ կէօրմէմիշ իտի։ Պու իսիմ վալիտէսինին իսմի օլտըղը տէրբեար իտի, լաքին եաբընը պու վաֆթիզ իսմի՝ քէնտիսինէ, զաթէն պիլտիկի չէյտէն պաշգա պիր չէյ էօյրէթմէմէքտէ իտի։ Բէտէրի եիւզ իւսթիւ պրագըմըշ պիր չօճուգ իտի։ անասընը պապասընը ապա թանըմամըշ իտի. քէնտիսի իսէ անասընընն ֆամիլեասընը արամագտա, անը թանըմագ իսթէմէքտէ իտի։ Էլ եազըսընտա պու նօգթա հագգընտա հիչ պիր մալիմաթ օրմատըղընտան, անը օգուտըղընտան էվվէլ նէ պիրիր իտի իսէ, օլ պատտէ անտէն զիյատէ պիր չէյ էօյրէնէմէմիշ իտի։

—Պէն Մարտօչա ֆէնա տէմէմ, տէտի քէնտի քէնտինէ, օ պէնի ալտաթմատը, գիրա պանա թէէմինէն պէյան իթտիկի վէճճէլէ, պու քեաղըտլարտա նէ եազըլը օլտըղընը պիլմէյօր իտի։ Նիւսլէհսիպ էյլէ ֆարզ իթմիշ օլմալըտըր քի, բէտէրիմ՝ օտէֆթէրտէ արթըգ բէք օ գատար իհթիյաթ իւզրէ պուլունմամըշ տըր։

Էտմոն պէօյլէ քէնտի քէնտինէ սէօյլէնիր իքէն, պագտը քի օգուտնճագ տանա իքի մէքթուպ վար։

Էլինէ հանկըսը էվվէլ կէլտի իսէ անը ալըպ օգուտը։

(Տէլ-Ֆ)

բաւի առարկայ դարձած։ Ա՛մ-ՆԴԻ ԵՎ ԴԻ ՈՒՆԻ. բարձրացրեցնենք զմեզ ազնուագոյն զգացմամբ, վեհ գաղափարներով այնքան վեր՝ որ չկրնան հասնիլ առ մեզ չարախօսութիւնն ու նախատինք. մարդկութեան օգտին նուիրելով մեր կեանքն՝ պատուինք նոյն ինքն մեզմէ. վասն զի երբ մարդ ինքզինքն կ՚յարգէ, երբ մարդ իւր խղճէն կերկնչի և անոր դատաստանէն կ՚ամաչէ, նա իւր հոգւոյն խաղաղութիւնը եւ սրտին անդորրը ամէն գնով պիտի աշխատի պահելու։ Նա մի մարդ է՝ որոյ վերնութենէն պիտի պատկառին մարդիկ, մինչև անգամ անոնք որ չամաչեն չարախօսելու։ Ո՛վ ողորմելի գծուռ կրքեր, մինչև ե՞րբ սիրան ձեր դերին պիտի լինի։ Ի բաց թօթափեցէք զայնս, բարձրէն նայինք և պիտի տեսնենք թէ մարդ առաւել թշուառ է կրից փոթորիկներով, քան որ և է օրինաց զեղծումներով։

Ինչ հաճոյք, ինչ վայելք կրնանք բաղդատել, Քո՛յր իմ, հոգւոյ անուշակ խաղաղութեան, սրտի անդորրութեան ու անբծութեան հետ։ Եւ սակայն կեանքն կրից հանդիսարանն է։ Ո՛վ զերծ է Ցնացած սոնցմէ. ո՞վ չէ զգացած իւր սրտին բուռն տրոփիւնը, կրից մրրիկը։ Մեծ է ուրեմն այն մարդը՝ այր թէ կին՝ որ գիտէ սանձահարել իւր կրքերն. նա մի Աստուած է մարդոց մէջ, Պղատոնի բառերով։

Բարոյական դատարակութիւնը, ուրեմն պիտի բարձրացնէ կնոջ բարոյական հանգամանքը՝ տալով նմա անհատութեան դիտակցութիւն, սէր աշխատութեան և բաղձանք օգտակար լինելու մարդկութեան։ Կրթութիւն և լոյս պիտի սովրեցնեն նմա ճանչնալ իւր պարտքն ու իրաւունք, կատարել անթերի առաջինն և երկրորդն պահանջելու քաջութիւնն ունենալ։

Բայց ինդիրէ գիտնալ թէ կանայք, ընդհանրապէս, կը բաղձան արդեօք անհատութեան գաղափարին՝ որ ազնիւ, վեհանձն և անկախ հոգւոյ խորհուրդ է միայն։ Թողով սորկային իշխանութեան գաղանն՝ հասարակ կինն պիտի բաղձա՞ր աշխատութեան իրաւանց, և նուաստութիւն չպիտի՞ համարէր զայն դիւրակեցիկ դասու կինն, անգործութիւնն համարելով իւր նշան ազնուականութեան։ Ո՛չ, բարձր դաստիարակեալ կինն՝ դիւրակեցիկ կամ ազնուական դասէ, նա որ սիրտ կը կրէ, պատիւ պիտի համարի իրեն անհատութեան գաղափարն և իբր մարդ՝ որ սահմանուած է գործել աշխարհի վերայ, անգործութիւնն պիտի համարի իրեն նուաստութիւն։ և եթէ չունի պէտք նոյն իսկ իւր անձին համար աշխատելու, չը պիտի խնայէ իւր փայլուն ձիրքերն ու տաղանդներ գործածել յօգուտ մարդկային թշուառութեանց և ի նպաստ չքաւոր դասուց։ Իսկ չքաւոր դասու կինն՝ միթէ արդէն իսկ չո՞չխատիր ի հարկէ ստիպեալ։ բայց ի՞նչ անձուկ ու սահմանափակ շրջանակի, ի՞նչ ողորմելի պայմաններու մէջ և ի՞նչ խղճալի վարձքով։

Հո՛ս պիտի փայլէր ուրեմն աշխատակցութեան և վարձու հաւասարութեան բարիքն և ժողովրդեան հոծ մասն սփոփուելով այս մասին՝ ամբողջ մարդկութեան վերայ պիտի անդրադառնար այդ բարեաց արդիւնքն թէ նիւթապէս և թէ բարոյապէս։

Կինն անկարող է գործելու, կ՚առարկեն արք, վասն զի խակ է և անվարժ։— Բայց միթէ արք ևս իսկզբան խակութիւն և անվարժութիւն չե՞ն զգացած։ Կինը՝ թէև այսօր անվարժ՝ բայց վաղիւ պիտի վարժուի։ Ի՞նչ հրաշքներ չկարեն գործել կրթութիւնը և սովորութիւնը։

Բ.— կը պատճառեն թէ՝ կինն անկարող է կարգ մը պաշտօններու՝ վասն զի չափազանց զգայուն է և չունի այր մարդուն անխռով միտքն, հանգարտ սիրտն և արտաքին պատահարներէ անարկել հոգին։— Բայց այդ դիւրազգածութիւնը ո՞չ ապաքէն իւր անցուցած կեանքին, իւր ընդունած կրթութեան արդիւնքն է մեծաւ մասամբ։ Հաւատացէ՛ք, Քո՛յր իմ, թէ այդ ձիրքը, կամ եթէ կուզէք, այդ պակասութիւնը՝ կիսովին պիտի ամոքի, երբ կինն ընդունի անհատական դաստիարակութիւն։ Եւ միթէ կարելի չէ՞ այդ դիւրազգածութիւնն ևս չսահմանել այնպիսի առարկէներու մէջ՝ ուր օգտակարապէս կրնայ փայլիլ և լաւ արդիւնք յառաջ բերել։

(Տեղ-դ)

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԹԱԼԱՍ

Շէհրը մէջբիրատէն սեպտ. 21 թարիխնէ տեղեկանք խոսուսի մէջթուղ մարպատմզա կէօնտէրիմիշ սիր։

ԱՇԸԳԵԱՆ ՄԷՔԹԷՊԻ ԻՄԹԻՀԱՆԸ

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Թալասըմզոտա խայը վագրթատան պէրու գըզլարա թալիմ ու թէրպիյէ վէ մէքթէպ վար իսկ տէ, հալը հաղբրա նաղարէն տուն տէրէճէտ օլտրը մալիմ պիր քէյֆիյէթ տիր։ Պիր գաչ վարիս օլան պիրատէրանը եէքտիկէրինէ օլան նիգա սէպէպլէրինտէն միլքլերի խարապիյէթէ եիւղ թուքտրը միսիլու, պունատան մուգատտէմ թալաս աշաղը մահալլէ տուխթէրանընը թալիի տախի եէտը էհալիտէ իքէն, պըրագըմիշ վէ էօյէկ ալթընտա պիր ըշզգ միսիլու մախֆի գալմըշ իտի։

Համտ օլսուն ճէնապը Հադդաքի, վաթանը ասլիմիզտէն չէօհրէթչուար Աշըգեան աթուֆէթլու Հաճի Յակոբ էֆէնտի կիսի պիր զաթը հավիյէմսըֆթաբ թալասըմզդա համի պախշ էյլէտի։ Մուսմիլէյհ էֆէնտի քէնտի էսէրի օլմադ իւզրէ, պունատան 3 սէնէ մուգատտէմ, միւքէմմէլ թարզտա եէնի ինչա իթտիրտիկի ԱՇԸԳԵԱՆ մէքթէպիտի դահրամանճա չէմատանվէշ թէրֆի գըլըշ, զէմանը մաղիտէ օլ մսխֆի օլան ըշըղը իւզէրինէ վաղ իտէրէք, չիմտի էհալիյէ մանէնտը սէյեարէ էէօթէրմէքտէ, վէ հէր քէսին մէմնունիյէթինի ճէլպ իթմէքտէ տիր։

Բանա մարիւմը ամմէ տիր քի, քիւրրէի արզտա սաքին օլտուղումուզ թագտիրտէ, մէքթէպ, իլմ ու մարիֆէթ կիսի իւլվիյէթ եօգ տուր, վէ հէր թարագգըյաթ պա մէքթէպ ու էտպ թէրֆի օլտուղը մէշհուտրմըզ օլորգտա, պու պէնտ իլէ թէհի պիր չէյէ տէսթիկիր օլմատըղըմըզը օգույան տօսթլարըմըզ բանա տէրք իտէր։ Վէ պէնտը ածիզանէմիկին միւպալաղալը օլմատըղընը պունատան իւչ ֆիթա մուգատտէմ՝ օգոստոս 21տէ վագը օլան մէգքիւր Աշըգեան մէքթէպինիզ ըէամի իմթիհանը.քէպիրի թաստիգ իտէր։ Վէ օխուսուստա պաղը իզահաթ իթասընը միանասիպ կէօրիւրիւզ։

Եէվմը մէգքիրտէ չանլարընը սէտասը՝ թալաս աշաղը վէ եօգարը մահալլէ էհալիսինի Աշըգեան մէքթէպինին իմթիհան ըէսմինտէ հաղբը օլմալարը իչիւն աշաղը մահալլէյէ մախսուս Սուրբ Թորոս քիլիսէսինէ տավէթ իտէր իտի։ Պու ըէսմտէ հուզզար վէ հուզզարէ 800 վէ 900տէն զիյատէ խընճախընճ տօլու օլուպ, Գայսէրիյէտէն վէ Կէրմիրտէն տախի պիր չօգ միւթէպէր զէվաթ վէ խաճէկեան մէտուէն հաղբը իտիւէր։ Տէրայէթ վէ լիյագաթը հէր վէճհիլէ ինտը էհալիտէ մալիմ օլան Գայսէրիյէ Առաջնորդ վէքիլի Յակոբ վարդապետ տախի մախսուսէն տավէթ օլունմուշ օլուպ, մումիհէյհ վէ եանընտա պէշ փափազ վէ սէքիպ խաճէկեան պլթարէֆանէ միմէյիլի սրքիֆթէրյա հաղբը իտիւէր։

Իմթիհանա, չակիրտան թարֆընտան թէրէննիմ իտիլէն տիլսուզ պէսթէլէր վէ Ա-Ե-ԲԵԷՆ 33 նիւմէրօլու նիւսխէսինտէ զիքր օլունան Նարեկացի Պ. Սալրեանընն չիֆահէն կիւզել վէ միւէսսիր նութգու իլէ պէտ օլունուպ, թալէպէկեան թէմիզ էմմինճէ իրմի հիսապը, բագամը, իրմի հէյեթթ վէ ճօղրաֆիի թապիի, ֆրանսէական իճրալը, իրմի մէղհէպ, քիթապը մուգատտէսի թէֆսիր իթմէք, ցիւ ընթերցարան տէրայինտէ իմթիհան օլունուպ, օլ տէրսլէրէ տաիր խաճէկեանտան իրատ օլունան էսիլէի միւթէատիրտէյէ քէմալը սէրպէսթի իլէ վերտիքլերի էճիպէ էհալիի հաղբրէնին մէսէրրէթինի վէ թահսին ու թէհայիւրինի մուճիպ օլմուշ տրը։ Վէ պիրինճի վէ իքինճի սընըֆլարընն էսէրը պէրկիւզտէ էլ հիւնէրլերի, եանի թէրսիմ իլէսիքլերի գարա գալէմ թասվիրլեր (դիմանկարութիւն), չիզքլեր վէ չաճանը թահսին էլ եապըլար, տիքիշ վէ գանավա վէ պունա տաիր մարիֆէթլէր մէյտանա գօնուլուպ ազիմ մէսրուրիյէթլէ թէմաշա օլունտու։ Խուսուսա հէր պիր սընըֆքն խիթամը իմթիհանընտա իքիշէր գըզ օթուրուպ բիանօ իւզէրինտէ խօշ ահէնկլէ էրմէնիճէ պէսթէլէր չալըպ թէրէննիմ իթտիքլերի զիյատէսիյլէ չայանը թահսին իտի։

Վէ Նիհայէթ Հայկուհի Տէր Յակոբեան, Նուրիցա Պ. Սալրեան՝ պու իքի գըզ պիր միւտերրիսին նէ մէթոտ իլէ չակիրտանը թէգատիսվէ մէճպուր իտէճէյի մատտէսի իւզէրինէ տէրին միւթալէաբար իտիւպ, պէրրադ ու խօշ մուհավէրէլէր էյլէտիլէր։ Վէ իքի գըզ տախի Մարիամ Յ. Սարրաֆեան, Մարիցա Օնեան՝ էղմինէի մաղիյէ վէ հալը հաղբրտա թէրպիյէ օլունմուշ մատերլէրին թավր ու հարէքէթ վէ ֆարգը իւզէրինէ, մուֆասսալ սուրէթտէ իճրատի պէյանաթ էյլէտիլէր։ Վէ տիկէր քիչիւք իքի գըզ՝ Մարիամ Քիչիւք Կարապետեան, Տիրուհի Նշանեան՝ կիրակինին էհէմմիյէթի, վէ բուհանի տէրս օգուտմագ վէ ճէհալէթ իւզէրինէ միւթալէա իտիպ, վալիտէյնէ իպլէթ վէրէրէք, էլէրինտէ «ՃԷՀԱԼԷԹ» եազըլմըշ օլան սիւեահ քեաղըտլարը թէրէննիմ իթտիքլերի պէսթէ արասընտա եըրթըզ մահվ էյլէտիլէր։ Պումէնզարէ զայէթ խօշ օլուպ հուզզարընն թէպէսսիմինի մուճիպ օլտու։

Պու գըզլար պիր վագրթ ըէնչէի ճէհլտէ էգիլիր իքէն, պու կիւն օլ ըէնչէլերի եզմէք սէվտալարընտա կէզտիքլերի, Աշըգեան էֆէնտինին սէպէպլէ հագրգաթ պիր միւճիզէ օլուպ, Թալաս էհալիսի մումիլէյհ էֆէնտիյէ կիճէ ու կիւնտիզ տուա իթմէլի տիրլէր։

Պու Աշըգեան մէքթէպինին միւտերրիսի պուլունան Մունճուսունլու Պար. Յովհաննէս Տէր Բարսեղեանընն սայ ու զայրէթի վէ շակիրտան իւզէրինէ սէպգաթ իտէն էմէքլերի ըէյիւլայն կէօրիւլմիշ օլուպ, պէօյլէ ֆէտտաքեարանէ չալըշմըզը իչիւն արզը մէհմունիյէթ իտէրիզ։ Վէ մէքթէպը մէգքիւր նաղբրը Գույումճեան աթուֆէթլու Հաճի Մարտիրոս էֆէնտիյէ տախի, շակիրտան վալիտէյնի տուա ու սէնա իթմէյէ պօրճլու տըրլար, չիւնքի հէր նաղբը պէօյլէ վաղիֆէսինտէ հաղբը պուլունամազ։

Պատէլ իմթիհան հուզզարտան կէրմիրլի սապգդ միւտերրիս Յարութիւն էֆէնտի Նշանեան, «Ա-ՍԲՐԼԱՐ Է.ՎՎԷ միւէնդէս ճինսինէ նէ նաղար իլէ պագըլըպ, չիմտի էրքէյէ միւսավի նէ թարզ իլէ պագըլտըղընը» էսաս իթթիխազ իտէրէք։ Միւէսսիր նութգ իրատ էյլէյիպ, հաղբրտան պէյանը թէպրիք էյլէտի։ Նիհայէթ, Գայսէրի Առաջնորդ վէքիլի Յակոբ վարդապետ, վալիտէյնէ «քէնտի էվլատլարընն ճէվհէր օլսուզունը պիլիպ, գըյմէթինի էյի վէն իթմէլէրի» իւզէրինէ նութգ իթտիքատէն սոնրա, մէքթէպը մէգքիւրընն պանի ու հասիսի պուլունան Աշըգեան էֆէնտիյէ տուա ու սէնա վէ թալէպէկեանը պատէթ թէչվիգ։ Միւէրրիսէ վէ նաղբը էֆէնտիյէ տախի մէմնունիյէթ ու մահզուզիյէթինի պէյան իտէրէք տուա իլէ իմթիհանա խիթամ վերիլի։

Հ-ծէ Կ-ը-պ-ե Հ-ծէ
Եշէ- Ո-ը-Ն-ե-ա

ՊՕՅԱՃԸԲԻՕԳ

Խմբագիր,

Գիւղիս Ս. Երից Մանկանց եկեղեցւոյ վերաշինութեան Մասնաժողովը կը խնդրէ Ձեր Մեծապատուութենէ որ սոյն գործոյն համար հանդանակեալ նուէրներուն առաջին ցուցակը բարեհաճիք հրատարակել ի գիտութիւն և ի շինութիւն ազգայնոց։

Մնամ ազօթարար
Ի դիմաց մասնաժողովոյ
Նախագահ
Մաղտէս Վ. Օրմանեան

1883 Հոկտ. 12|24

ՑՈՒՑԱԿ Ա.

	Դրչ.
Վսեմ. Ահմէտ ճէլալ բաշա	2160
Մեծ. Տեարք.	
Բարեպաշտ ոմն ձեռամբ Մկրտիչ Ֆրէնկեանի	2160
Բարեպաշտ ոմն ձեռամբ Կարապետ Միսաքեանի	2160
Յակոբ Ֆրէնկեան	1080
Մկրտիչ Ֆրէնկեան	1080
Ռուբէն Գրիգորեան	1080
Կարապետ Միսաքեան	1080
Յարութիւն Արմաղանեան	1080
Զաքար Շիտօեան	648
Մարտիրոս Բարունակեան	540
Տօքթօր Մկրտիչ Ալանեան	540
Յարութիւն Նորատունկեան	500
Աւետիս Պասմաճեան	344
Բախտիվան Ընկերութիւն	300
Բարեպաշտ ոմն	216
Աւետիս Բօլօլեան	216
Թօքմաթլեան Եղբարք	216
Ազատլլահ Եղբարք	216
Տօքթօր Կ. Օրմանեան	216
Ղազարոս Զատէեան	216
Սարգիս Թաշճեան	208
Սահակ Բարաեան	200
Կրօն Կիւմիւշկերտանեան	150
Բէմալաչի Ազարեան	110
Մաքսուտ Շահպաղեան	108
Ստեփան Սուրէնեան	108
Միքայէլ Մաքսուտ	108
Յովհաննէս Մանուկեան	108
Տիգրան Զէրճեան	100
Միւսիւ Մաթիւ Ֆոսկոլօ	100
Միւսիւ Մանկօ	100
Անտոն Ունճեան	100
Զուլֆը Հաճի Թահիր աղա	100
Դէորգ Տէմիրճեան	75
Յարութիւն Խանճեան	60
Տիկ. Վասիլիկ Մարկոսեան	54
Նասիպ Թրնկըր	50
Յարութիւն Զամիչեան	50
Հաճի Յակոբ Եուսուֆեան	50
Բարեպաշտ ոմն	50
Համբարձում Սուճուեան	50
Յովհաննէս Եաղճեան	50
	18137

(Տեղ-դ)

ՐԷՍՄԻ

ԶԷՅՄԷ ԶԷՅԶԷԼԷՍԻ

Այտըն վիլայէթը ճէլիլէսի միւլհագաթընտան Վուրլա վէ Զէյմէ իլէ մահալը սարիէտէ տէվամ ու շիտէթ իլէ վուգու պուլան հարէքէթը արզտան միւսապ վէ տիւսրը բէրիշանի վէ ըղտրրապ օլան էհալիսին թամիրը հալ ու թէէմինը իսթիդպալլէրի մագսէտը խայրսէրսիյէ ճանիպը մէպի մէնագիպը ճէնապը Շեհրիյարիսէն 2300 օսմանը լիրասը աթիյէի Սէնիյէ իհսան ու իթա պուլրըլարագ, եավէր վէ մէմուրը մախսուսա թէվտիէն մահալինէ տէրտէսթը իրսալ պուլունտրը. էհալիի մէղքիւրէնին մուվագգաթէն պարընտրըլմալարը իչիւն իսթէնիյէն չէյլէրտէն չատրըլարընն տարվէի ատքէրիյէյէ մէրպութ անպարլարտան վէ մահալը մէղքիւրէյէ ճիվար օլան ըէտիֆ տէպպօյլարընտան միւսարաթէն իթա ու իսրասը վէ էհալիսին պարանան վէ թէէսիրատը չիթատան մուհաֆազասը ղըմընտա եարարրըլմասը լազըմ օլան պարագալարընն իրտէմաթը ինչալիէսինտէ պուլունմագ իւզրէ թօրխանէ իսթիհքամ ալայլարը իլէ տաիրէի Պահրիյէյէ մէնսուպ էֆիրատը ինչալիյէնին էտէվաթ վէ լէվգիմը միւգթազիյէ իլէ պէրապէր վարօրը մախսուս իլէ իզամլարը, վէ էմրը իաշէ իչիւն մահալլինճէ թալէպ օլունան բէքսիմէթ վէ էրդադ իլէ պարագալար իչիւն միւգթագի քէրէսթէլերին միւնասիպ մահալլէրտէն պիթ թէրթիպ սիւրաթը միամքինէ իլէ օրալարա իրսալի, վէ լյճապ իտէն հէր տիւրլի մուավէնաթ վէ իանաթա հիմմէթ ու զայրէթ օլունմասը տախի շէրէֆէֆդաի սիւնուհ ու սուտուր պուրուլան իրատէի մէրահիմատէի ճէնապը Բատիշահի իգթիվալի ինայէթ ինթիմասընտան օլարագ իյճապը տէրհալ իճրա դըլընմըշ տրը։

Էհալիի մումիլէյհիմին ուղրատրգլարը սատէմէի չէտիտէ վէ ֆէլաքէթը աղիմ իւզէրինէ հագլարընտա չու սուրէթլէ պիտիրիզ վէ բայէկեան պուլրլան էլթաֆ ու աթաֆը Սէնիյէի ճէնապը Շեհինշահի Բատիշահը մէրհամէթբէնահ էֆէնտիմիզ հագրէթլերինին ճիւմլէյէ մէշմուլ օլան մէրահիմու թաաթուֆարը մէալի զայաթը Զըլըլլահիլերի ասարը մէշքիւրէսինտէն օրմասը իլէ նէտիւրլիւ թագտիս ու թէպճիլ օլունա սէղա պիր լութֆ ու ինայէթը պիհէմթա օլտրագ։ Գուսպը պէնտէկեան ու զիյրըտէսթանը մալամալը մէսէրրաթ վէ թէգաեիւտը էօմր ու շէվքէթը Հիւմայունլարը ուղուրընտա ճիւմլէյի էզսէրնէվ մէշղուլը տավաթ էյլէյիպ, Պապը Ալիճէ տախի շու էմր ու ֆէրմանը ինայէթիւնվանը Միւլիւքանէյէ իմթիսալէն, էհալիի մումիլէյհիմին տէրէճէի իհթիյաճլարը լէտէթթաղիդ, եվվէլճէ իշարը մահալլի իւզէրինէ իթա ու իճրա օլունանլարտան մաստա, չիմտի տախի լիզում կէօրիւնէն 15000 գըյէ բէքսիմէթ իլէ 20000 տիրէք վէ 20000 սանտրգը վէ 10000 ատէտ ֆէնէրլի թապիր օլունը թահթանընն վէ լէվգիմաթը սաիրէնին էսան ու մէսարիֆի օլան թախմինէն 200000 ղրշ. տախի պայգաճա խազինէի ճէլիլէի Մալիյէտէն թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ միապյաա վէ իրսալինէ թէշէպպիս վէ միսարաաթ իթտիրիմիշ, վէ պատէղին իյճապ իտէճէք իրսալաթ վէ մուավէնաթտա տախի պէրմանթուգը իրատէի Սէնիյէ ասլա գուսուր օլունմայաճաղը պէտիհի վէ աշիքար պուլունմուշ օլմադլա, իլանը քէյֆիյէթ իպթիտար օլունտու։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Յամագ օվ խանէտանընտան Հաշիմ էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընՃը սանիսի,

Այտըն վիլայէթի գաբու քէթխիտալըղը՝ ճէզաիրը-Պահրը-Սէֆիա վիլայէթի գաբու քէթխիտալըղընա իլավէթէն նէպիլ պէյէ իհալէ,

Տաիրէի պահրիյէ սէր թէրճէմանը Անթուան էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պուլրուլմուշ տրը։

—

Սոֆիա միւֆթիսի Հաֆըզ Սաատուլլահ, վէ Սիլիսթրէ միւֆթիսի օլուպ Պուլկարիսթան մէճլիսը մէպուսանը աղաբնտան պուլունան Հաֆըզ Պիլալ էֆէնտիյէ բէ իւչիւնճիւ բիւթպէ Մէճիտի, վէ միւթէհայիզանը մէմլէքէթտէն վէ մէճլիսը մէղքիւր աղաբնտան Հաճի Նէճիպ պէյէ տէօրտիւնճիւ բիւթպէ Օսմանի,

Իթալիա սէֆարէթի իքինճի քեաթիպի Մ. Ժորժ Բաթրայա իւչիւնճիւ Մէճիտի, վէ սէֆարէթ մայէթ վարօրը դաբտանը Շըվալիյէ Ամորէնիյէ իւչիւնճիւ Օսմանի, վէ Սիւէյշ գանսօլօս վէքիլի Մ. Ալէքսանտր Լիոնիյէ տէօրտիւնճիւ Օսմանի, վէ սէֆարէթ աթաշէյէրինտէն Մ. Լամանուէլ Պէրնի, վէ մայէթ վարօրը միւլազիմէրինտէն Մ. Ֆրանսուա Բայցի, վէ Սագըզ գանսօլօս վէքիլի Մ. Ինիաս Բաղուա, վէ Իզմիր ժէնէրալ գանսօլօսխանէսի պաշ թէրճէմանը Մ. Բոլ Սամաթ նամ զաթլարա տախի տէօրտիւնճիւ բիւթպէտէն պիրէր գրթա Մէճիտիյէ նիշանը իհսան պուլրուլմուշ տրը։

ՕԳՈՒՑԱՆԼԱՐԸՄԸԶԱ

Գրչ մէվսիմինին հուլուլի միւնասէպէթիյլէ, ՄԻՇԵԼ ԲԱՐԻԶԻՆին ախիրէն Էվրօպայա վուգուպուան եօլճուլըղընտա, բէք սէշմէ տանթէլլար, գատիֆէլէր, սաթէնէր, սաչագլար, գօրտէլլար, բասմանթրիլէր վէ սարը հէր նէվի մատա մալլար կէթիրմիշ օլտըղընը օգույանլարըմըզդա պէյան իտէրիզ։

Պունատան մատտա մէղքիւր մաղազանը շէօհրէթը գատիմէսի՝ էնվաի չէշիտի պուլունան էմթասընը նէֆսէթինէ պիր հիւսնիւ թէէմինաթ տը։

ՄԻՇԵԼ ԲԱՐԻԶԻՆին մաղազալրը՝ պէր վէճհը սապգդ Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա Բուսիա գանչէլէրեասընը գարշըսընտա 481 նօմէրօլը մահալտէ պուլընը։

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Կանեատան եաղլտըղընա կէօրէ, չու արալըգ օրալարտա հայտուտըգ արթմշ տրը։ Վէրիսի իսմինտէ պիր ատամ իլէ պիր գատը վէ պիր տէ չօպան էյգըյա թարաֆընտան տաղա դաչըրըմը։ Վէ պունլարտան չօպան նասրլա ֆիրար էյլէմիշ տիր։ Վէրիսի իսէ էյգըյայա 80 լիրա վէրէրէք գուրթուլմուշ օլտուղու կիպի, գատըն տախի պէօյիւք պիր մէպլաղ մուգապիլինտէ սայլվէրիլմիշ տիր։ Վէրիսինին 80 լիրասընը ալմշ պուլունան իքի հայտուտ ադրասընտա քարանըն թագսիմինտէն տօլայը պիր միւնազաա գուհուր իտէրէք, հայտուտլարտան պիրի տիկէրինի էօլտիւրիւպ 80 լիրայա քէնտիսի սահիպ օլմուշ տրը։

Ֆիրար իթմիշ օլան մէրգում չօպանընն օղլու պիր ազ սօնրա մագթուլ պուլունմուշ տրը։

—

Պաղտատ վիլայէթինտէ Քիւթէլ Ամմարայա տախի պու քէրրէ թէլէկրաֆ վէ բօսթա մէրքէզի քիւշատ օլունմուշ տրը։

—

ԹԱԹԻԼԸ ԹԻՃԱՐԷԹՏԷՆ ՏՕԼԱՅԸ

ՄԷՋԱՏ

Էշեա վէ մօպիլիա թիւճճարը Միւսիւ ԺՕՐԺ ՄՕՐՃԻՆի՝ Գալաթատա Եիւքսէք Գալտրրըմտա 40 վէ 42 նումէրօլը մաղազալարընտա պուլունան գօլթուգ, սանտալէա, մասա վէ սարի պու կիպի պիլճիմմէ մալլարընը բէք էհվէն վէ աշաղա ֆիյսթալա սաթմագտա օլտրղընը միւթէպէր էհալիյէ իլան իտէր։

Ֆիյաթլար՝ հէր մալն իւզէրինտէ տէ եաղընը տը։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՈՒՍԷՆ

Իտարէի Մախուսէ գումբանեասընեն պու կիւնքի նիւսխէմին կիւնճիւ սահիֆէսինտէ միւնտէրիճ պիր իլան ճէտվէլինտէն անլայշլրաճաղը վէճհիլէ, մէզքիւր գումբանեա վաբօրլարընեն վագթը հարէքէթլերի Ռումի հոկտեմբերին 15ինճի եարընքի ճումա էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն թէպտիլ օլընմըշ տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 25 Հոկտ.

Ինկիլ էսկամը Ինկ. Լիր.	101- 7/16
Օսմ. էսկամը աչրլարը	09-11/16
» » գաբանը	09- 3/4
Իսթիգրազ 65	11- 7/8
» 69	10- 1/2
» 71	68-
» 72	16- 1/2
» 73	09-1/2
Օսմանլը Պանգասը	18-
Ռուսիա իսթիգրազը	85- 7/8
Մըսըր տույ.մութա հըրտ	69- 7/8
» իսթիյազը	70- 7/8
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)	66- 3/4
Ռօշիլա իսթիգրազը (Մըսըր)	90- 3/4
Մահարիսթ. էսկամը 1877	101- 3/4
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 25 Հոկտ.

Ֆրանս. էսկ. 3 % Ֆր.	78-10
» » % 5	108-30
Օսմ. էսկամը աչրլարը	09-80
» » գաբանը	09-82 1/2
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	61-
» 69	53-
» 73	47-
Ռուսիյի չըմենտֆէրի	46-
Օսմ. Պանգասը	694-37 1/2
Գրէտի Լիոնէ	550-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1238-75
Լիոն ագսիոնը	1370-
Սուէզի ագսիոնը	2245-
Ռուսիա 5 % 1877	93- 1/2
Իթալիա էսկամը	91-
Մարը Ֆոնս. մութա հրտ	353-75
Մահարիսթան էսկամը	102-
Եունան 6 % 1879	-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-24

Վիէննա 25 Հոկտ

Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	120-15
Ռումելի չըմենտֆէրի	22-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. ում. տիւն ագչ. գաբ.	10-28
Պու սապահ աչրլարը	10-30
Մըսըր մութահրտէ. գաբ.	77-05
Պու սապահ աչրլարը	77-10
Իսթիգր. 65 (մութօն)	62-
» 65	58-
» 69 (բինար	53-
» 72 (Պօն տիւ Թրէ.)	18-75
» 73	46-
Ռումելի չըմենտֆէրի	46-75
Ագչէ Ֆայիզի	8-
Ռէբոր Ղրչ.	35-
Հէվալէսիզ »	45-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7-28
Օթամպօլ պանգասը	7-35
Օսմէթէ ժէնէրալ	4-13
Թրամվայ	5-20

ԱԳՉԷԼԵՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրչ.տան	Ղրչ. Բր.
Գէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	103-01
Մէթալիք »	100-20
Գէչիք »	103-15
Ալթընըզ »	103-15
Գագըր »	700-
Գայմէ	1200-
Ինկիլիզ լիրասը	110- 3
Ֆրանսզ ալթունը	87-27
Բօլ	39-36
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարպոն գայմէսի	09-36

ՇԱՑԱՆԸ ԲԱՂՁԷ ԹԷՍԻՍԱԹ

ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ. —Ֆ.Ս.Ղ-ի. Գուլէ գաբուսու Նօ. 677, հէր նէվ ֆօթօկրաֆ չէքիլիր, վէ Սթամպօլուն չայանը թամաչա մահալլէրինին բէսիմէրի պուլունուր։

ԱՇՐ ԳԱԼԷՄԼԻԷՐԻ. —Պէյօղլունտա Ա.Նալը Զարչըտա (Բառաժ Օրիանթալ) Նօ. 15. ՏՐ. Վ.ԻՕԼԻ։

Հ. ԱՎԷԼԼԻՈ. —3 Բառաժ Օրիանթալ. Գ Ալէաթը ճէրրահկիյէ մաղազասը։

Իչպու իլան ճէավլինէ տաիրի օլմագ իսթէյէնլեր, Գալաթասա Տէյիրմէնէ խանընտա Նօ. 16 ԷՍԹԵՐՈՒՆ ԱԺԱՆՍԻ իլանաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլեր։

ԻԼԱՆԱԹ

Խագինէի Խասսա Շահանէտէն կէտէն իլան։

Եալը քէօչկիւնտէ վագը վիշնէլիք գայրգխանէսի իլէ մէրպու�թաթը՝ 99 սէնէսի թըշրինը սանիսի իպթիտասընտան իթիպարէն իյճար իտիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարը խագինէի խասսա Շահանէյէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

10 Թըշրինը էվվել 99 3—2

Մահքէմէի Թիճարէթ Իմրա տաիրէսինէն կէլէն իլան.

Լիմանուէլ Սթամաթիատի իլէ զէվճէսի Բէնէլօբի խաթունը Արթին Թրընագեանտան տէվրէն կարապետ ճամճեանա օլան տուեունը մահքիմէլերինին թէսվիյէսի իչիւն, մէտեունլարտան ըՍթամաթիատինին Գարթալտա Եագաճգ ճատտէսինտէ Բէօյ ալթը նամ մահալատ միւթեսարրըֆ օլտուղը պիր պալ խանէ, թարիխը իլանտէն իթիպարէն 13 կիւն սօնրա մէվգբի միւզայէտէյէ գօնուլաճաղընտան, իշթիրայա թալիպ օլանլարը վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլերին Մահքէմէի Թիճարէթ Իմրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

13 Թըշրինը էվվել 99

Էրկէնի մատէնի հասըլթընտան օլուպ միւզայէտէյէ վազ օլունմուշ օլան 6000 եէնի գըյէ նուխասը խալիսի եալը քէօչկիւնտէ քահին մէճատին անպարընտա թէսիմ օլընմագ, վէ էմանը լիրաի Օսմանի 100 ղրուշ հիսապը իլէ բէշինէն թէետիյէ գըլընմագ շարթը իլէ, պէհէր եէնի գըյէսի 6 ղրչ. 10 բարատա թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, վէ իչպու Թըշրինը էվվէլինն 18ինճի սալը կիւնի նիհայէթ սաաթ 9 1/2տա գարարը դաթիսի վէրիլէրէք ֆիրուխթ օլունճաղը, վէ վագթը մէզքիւրտէն սօնրա զամմգապուլ օլունմայաճաղը, վէ մէզատ գաիմէսինտէ բէյ սիրիւպ տէ միւզայէտէնին խիթամինա գատար միւրաճաաթ էթմէյէնլերէ քէֆֆը եէտա էթմիչ նաղբը իլէ պագըլաճաղը, վէ ֆագաթ թէգարրուր իտէճէկի պէտէլ տուն կէօրիւտիկի հալտէ իճրան ֆիրուխթընտա իտարէ մուխթար գալաճաղը ճիհէթլէ, զամմը իլէ թալիպ օլանլարը տէբօղիթօ վէ եա միւթէպէր քէֆիլլերիյլէ Օրման վէ Մէատին մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

13 Թըշրինը էվվել 99

Այտրն վիլայէթինտէ Այտրն վէ Իզմիր վէ Սարուխան վէ Տէնիզլի վէ Մէնթէշէ սանճագլարընդն մալիւմ էլ սամի գաղալար բալամութ էօշրիւ 99 սէնէսինէ մահսուսպէն պիր սէնէլիք գալթ վէ իտարէ օլունմագ, վէ թէգարրուր իտէճէք պէտէլին պիրի ագիպը իհալէտէ, վէ տիկէր իչիւ 3 այտա միւթէսավի 4 թագսիթ էլէ այնէն սիքքէի խալիսէ օլարագ թէսիմ օլունմագ շարթը վէ չէրթիթը սաիրէ իլէ, մահալլինճէ վէ խաղինէճէ տէրտէսթը միւզայէտէ պուլունմուշ օլմաղլա, թալիպ օլուպ չէրթիթինէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլեր քէֆիլ վէ եախօտ տէբօղիթօ ագչէլերինի միւսթասէրլէն իչպու Թըշրինը էվվելը ռումինին 22 ինճի ճումա էրթէսի կիւնինտէն էվվել Մալիյէ խաղինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Աղնամ Էմանէթի մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

11 Թըշրինը էվվել 99 3—3

Պանարբմա վէ Եաֆա իսկէլէլերինտէն եւ.քլէտիլմէք իւզրէ, ճիտտէյէ վաբօրլա 94,000 քիլը աթիզ հընթանըն նագլ վէ սէվգի մուգաբրէր օլուպ, նավլրն միւնագասայա գօնուլորղընտան, վէ մահը ճարիի ռումինին 20ինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ գարարը վէրիլէճէկինտէն, նագլընա թալիպ օլան վաբօր գումբանեաբրը ճանիպկինտէն միւտտէթը մէզքիւրէնին ինգըղասընտան էվվել Մալկյէ խաղինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Աղնամ Էմանէթի տաիրէսինէ միւրաճաաթ օլունմասը իլան օլունուր։

11 Թըշրինը էվվել 99 3—3

Վէրկի Էմանէթը ալիյէսինտէն իթա գըլընմըշ օլան սուրէթ վէ վէգնէտէն վէրիլմիշ օլան սանտրգ ռուսուլաբրընտա հէնուզ թէէտիյէ օլունմայանլարըն մուայէնէսինէ լիզում կէօրիւնմիւշ օլտուղունտան, եէտինտէ օ մագուլէ սուրէթի վէ սէրկի վէ սանտրգ ռուսուլաբ պուլունանլարըն նիհայէթ թըշրինը սանի իպթիտասընա գատար Էմանէթը միւշարիլէյհա տաիրէսինտէ միւթէշէքքիլ գօմիսիոնը մախսուսընա իպրաղ վէ իրայէ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

11 Թըշրինը էվվել 99 3—2

ԻԼԱՆԱԹ

Պանարբմա վէ Եաֆա իսկէլէլերինտէն եւ.քլէտիլմէք իւզրէ, ճիտտէյէ վաբօրլա 94,000 քիլը աթիզ հընթանըն նագլ վէ սէվգի մուգաբրէր օլուպ, նավլրն միւնագասայա գօնուլորղընտան, վէ մահը ճարիի ռումինին 20ինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ գարարը վէրիլէճէկինտէն, նագլընա թալիպ օլան վաբօր գումբանեաբրը ճանիպկինտէն միւտտէթը մէզքիւրէնին ինգըղասընտան էվվել Մալկյէ խաղինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Աղնամ Էմանէթի տաիրէսինէ միւրաճաաթ օլունմասը իլան օլունուր։

11 Թըշրինը էվվել 99 3—3

ՄԷԳԶԷՎԱԹ ՖԻՑԱԹԸ

Շեհր Լիմէրիդէ Կէլէն Էլ

Շեհրը հալը Ռումինին 3ճնի ճումա էրթ. կիւնիւ Լիմն էօնիւնտէ սաթը լան սէպպէնին ֆիյաթը՝ սիս մէվճիսի 20 ղրուշ հիսապը իլէ պէր վէճհը սաթի պէյան օլունուր.

Ֆէնս տէրէճէ	տարէ	էջրէ	քարա
Եէրլի պամբա	1000		180
Թուզլա պամբասը	1000		
Ասմա գապաղը	1		40
Սագըզ գապաղը		1	30
Զալը ֆասուլեասը բր.		1	50
Այիշէ գատրն ֆասուլեասը		1	35
Եէր ֆասուլեասը		1	20
Գըրմըզը տօմատ.			
Թէս բր.		1	8
Եէշիլ տօմաթէս		1	12
Պարպ. ֆասուլեասը		1	40
Օրթա էնկինար			
Պագլա			
Պօսթան բաթլիճանը	100		600
Պաշ բաթլիճան	100		400
Օրթա »	100		220
Թօպաճ »	100		120
Պէղէլեա բանճար		1	15
Թազէ սօղան			
Սէմիզօթ		1	20
Մէլէհյէ		1	
Գավաթա	100		
Գըրմըզը պիպէր	100		
Պաշ սալաթալըգ	100		
Օրթա »	100		
Պաշ մնըը	100		
Օրթա »	100		
Եէշիլ ճը պիպէր		1	20
» Թօբարլագ »		1	25
Լահանա		1	8
Բրասա տէմէթ	1		10
Սպանագ		1	8
Էպէմէկօմէճի		1	15
Շալկամ		1	
Գարնա պահար			
Բաթաթէս			
Հավուճ		1	
Բէրէվիզ		1	20
Պալ գապաղը		1	
Եէր էլմասը			
Գըրմըզը պիպէր			

Սէպզէնին Թօբասն սաթըլան ֆիյաթը պալատէ մուհարրեր օլուպ, պունուն չիւրիյիճիս չէյ օլմասը իլէ նագլիյէ վէ մէսարիֆը սահիբէյէ գարշըլըգ օլմագ իւզրէ սէպզէճի տիւքքանլարընտա պու ֆիյաթա նիհայէթ եիւզտէ 15 նիսպէթինտէ թիճարէթ զամմը իլէ սաթըլմասը գարարլաշըրըլմըշ օլտուղընտան, անտէն զիյատէյէ սաթան օլուր իսէ, օ միսիլլիլէր հագգլարընտա մուամէլէի ճէգալյէ իճրա օլունմագ իւզրէ Շեհր Էմանէթի վէ տարիբէի պէլէտիյէ միւտիր վէ մէվգի միֆէթթիշէրինէ միւրաճաաթլա պէյան օլընմասը բէճա օլունուր։

8 Թըշրինը էվվել 99

ԲԱՐԻԶ ՄԷՏԲԷԼԷՊԷ ԹԸՊՊԻՅԷՍԻ ՏԻՇՃԻՍԻ ՏՕԳՈՐ ՏՈՒՐԻՆԻՆԻՆ ԹԷՐԹԻՊԻ

Ինանընն հընգը սըհհէթինէ էլէմ վէ լապիա օլան Թէտապիրտէն պիրի սէ տիլէրինին Թէմիզլիի մատտէսի օլուպ, էկեր պունա տրգագա օլունմազ իսէ, պունան խայլի մագարրաթ հուսուլէ կէլէպիլմէյի կիպի, բէք չօգ խաթալըգ տա անտէն նէչէթ իտր։

Մէ-էրէլ Թայշ կաղէթասը՝ աղղընը Թէմամէն մուհաֆազա արզուսընտա պուլունան գէվաթը տօգթօր Տուրնի գատար Թէճրիպէ վէ էհլիյէթի պուլունան պաչգա պիր ըհտիր տահա պուլունմատըղընը վէ մուամիլէյհին 1863 տէ «աղղըն հրգագ սըհհէթի» իւնվանը-լա նէչր ԹԹտիկի ըրտաէտ միւնտէրիճ Թէնպիհաթը Թէքմիլ քիմտակիրլէր Թարաֆընտան Թագտիր օլունաբընը պէյան իսէյօր։

Գէռնէֆ նամ Ինկիլիզ էճզախանէսի տիրէրին մինէսինի պօզմայըպ մուհաֆազա իսէն, վէ տիչ էթլէրինի գուվվէթլէնտիրէն տիչ սույու իլէ տիչ թօգընը Թապիար մուամիլէյհին ըէչէթալարընա Թէվֆիկէն Թէրթիպ էյլէմիչ տիր։

Պու տիչ սույընեն սուրէթը իսթիմալինէ կէվնինճէ, մէզքիւր սուտան իսքի իչ տամամ պիր տիւլպէնտ բարչամը իւզերինէ գօնուլուպ տիչ ըգօարընը հալտէ, էն չտտէթլի տաղրլան պիլէ կէչէր։

Տօղթօր Տուրնինին տիչ ֆըրչալարը էքսէր սթըպպա թարաֆընտան թագտիր ու թավսիյէ օլունմուշ օլմաղլա, Գէռնէֆ էճզախանէսի մէզքիւր ֆըրալարը պիլխասսա Լօնտրանդն պիրինճի ֆապրիգալարընտան կէթերմիշ տիր։ Իմտի պու Թէրթիպի եարտրմագ արզուսընտա պուլունանլար Պէյօղլունտա Գէռնէֆ պիրատլրէրին ինկիլիզ էճզախանէսինէ միւրաճաաթ Թէտիքլերինտէ էգհէրտիհէթ խօշնուտ օլաճաղլար տըր։

ԿՈՒՏՐՕՆ ՎԷՐՆ ԵԱՆԻ

ԳՕԳՈՒ Վէ ԱՑԱՐԼԸ ԴԱԹԸԱՆ ԽԻՒԼԱՍԱՍԸ

1883տէ Ամմէրտամ սէրկիի ումումիսինտէ մէտալիայա նայլ օլմուշ տըր.

Իչպու գաթրան քեամիլէն սուտա հալլ օլունուր.

Տիկէր գաթրան սուլարընտա գաթրանընն պիր ազ գօգուսը վէ լէպզէթի պուլընմագտա իքէն, ԱՍԸԼ ԽԻՒԼԱՍԱ օլարագ եաբըլմըշ օլան իչպու գաթրան սուլրընտա չիֆա վէրէճէք պիկիմիլէ խասսէլէր մէվճուտ տըր։ Պիր էօչիւ (մըսիր) Վէրն Գաթրանընտա, պիր գաբսիլ ատի գաթրանընն հավի օլտըղը գուվվէթ մէվճուտ օլուպ, Փագաթ կիւնէ 20 էօչիւ Վէրն Գաթրանընտան ալընտըգտա, հիչ պիր մազարրաթ տօգանմազ. վէ լաքին երիսի ատէտ ատի գաթրան գաբսիլիւ ալընըրրա, պաղըրսագլարտա թէհլիքէլի պիր իւֆիւնէթ հասըլ օլուր։

Իչպու գաթրան՝ պիյատէ թէէսիրի օլտըգտան մատտա, սաիր մուկիրը գաթրանլարտան տա իւչ գաթ էհվէն տըր։

Վէրն Գաթրանընընն չիչէսի 1,50Ֆրանգա ֆիրուխթ օլունըր։ Պիր չիչ իլէ 20 լիթրա գաթրան սույը եաբըլըր։ Գուլլանընըտըղը վագթ՝ չիչեյի հաֆթէնէ չալգալամալը տըր։

Իչպու գաթրան խուլասասընն 100 չէքերի՝ 2 պուչուգ Ֆըրանգ տըր։

Ումումի տէբօղիթ օսրդ. Ա.Լ.ԻԲՐԱՆՏԻ նէպտինտէ տիր։ Եանի Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա 169 նումէրօլը Տէլլա-ՍՈՒՏԱ էճզախանէսինտէ։

ԻԼԱՆ

Գալաթա հիվաբընտա Եէնի ճամի սօգաղընտա 36 նումէրօլու մաղազանը միւտիրի պուլունան Մ. Եէրասիմօս Վրինի, մահը հալը երիսի եէտիսինտէն պաչլայարագ, մէզքիւր մաղազատա մէվճուտ օլուպ աթիտէ էնվար պէյան օլունան էմթաա վէ էշեյը սէրմայէսի պահասընտան տահա տուն վէ էհվէն պիր ֆիյաթլէ սաթմաղա գարար վէրիլինտէն, ֆէտտաքարլըղընը չիմտիյէ տէկին հիւսնիւ թէվէճճիւհինի ճէլպ էյլէմիչ տիր, խուսուսիլէ սիյահ թիրէլերին սիյահ պօյասը տա ապա տէյիմէզ տէրէճէտ խաս օլուպ, իրլիկի չիրիթմէզ օլտուղունտան, թէրզիլերին վէ մաքինա սիքիճիլերինին նազարը տիզգաթընը տավէթ իսէրէք խաթիմլէրինի թավսիյէ իսէրիզ։

Մէզքիւր չարա մարգասընը թաշըմայանլար թազիա տիր, տիզգաթ օլունա։

Թէքմիլ մէմալիքը Շարգիյէ իչիւն տէբօղիթօ խանէսի վէ ումումի աճէնթօսը պէր վէճհը սաթի տիր.

Ա. ՕՐՈՍԻ
(ԷՕՄԷՐ ԷՖԷՆՏԻ)
Էօմէր էֆէնտի խան
Սթամպօլ

Գ. ԳՕՄԲ.

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՈՒՍԷՆ

ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹԼԷՐԻ

Իչպու 1883 Հոկտ.ին 15ինճի ճումա իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԻՖԷՐԼԷՐ

Ատալարդան ադամլարը Բիւյիւքտիր

Մր. Տէ.	Մր. Տէ.
1 45 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը	
2 — Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը (Պէօյիւք Ատատան 2 45ամ.)	
7 15 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը (Պ. Ատատան սաաթ 8ամ.)	
Բիւյիւքտիր Ատալարդան	
5 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք	
9 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք	
10 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա,	

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարդան Բիւյիւքտիր

1 15 Պ. Ատա, Հէյպէլի	
2 — Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը	
8 50 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատրքէօյ (Պէօյիւք Ատատան սաաթ 9 13ամ.)	
10 — Պ. Ատա, Հէյպէլի, Գընալը Գատրքէօյ	
Բիւյիւքտէն Ատալարդան	
5 30 Գատրքէօյ, Գընալը, Պուրկ. Հէյպ. Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք	
10 — Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք	

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իչիւ ՀԷՌԷՆՔԷՐԷ ԷՔՏՐԼԸՐԸՆ Գ-ՐԷԼԸՐԸՆ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԻՖԷՐԼԷՐ

Բիւյիւքտէն

Մր. Տէ.	
2 40 Իդմիտ կիտէն	գաթ. Նօ. 2
5 — Պիլա թէսատիֆ	
7 40 Իդմիտ կիտէն	4
10 23 Բէնտիկ կիտէն	6
Հայտար Բաշտան	
5 30 Բէնտիքտէն կէլէն	գաթ. Նօ. 1
7 45 Իդմիտտէն կէլէն	5
8 15 Պիլա թէսատիֆ	
11 5 Իդմիտտէն կէլէն	3

ԳԱՏԸ ՔԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԻՖԷՐԼԷՐ Բիւյիւքտէն Մր. Տէ.	Գաղըրտէօղտէն Մր. Տէ.	ԲԱԶԱՐ ՍԻՖԷՐԼԷՐԻ Բիւյիւքտէն Մր. Տէ.	Գաղըրտէօղտէն Մր. Տէ.
— —	— —	— —	— —
1 30	1 30	2 —	2 —
2 15	2 15	3 —	3 —
3 —	3 —	4 —	4 —
3 45	3 45	5 —	5 —
4 30	4 30	6 —	6 —
5 30	5 30	9 —	9 —
8 50	8 50	10 —	10 —
9 15	9 10	11 —	11 —
10 —	10 —	12 —	12 —
10 45	10 30	— —	— —
11 30	11 20	— —	— —
12 —	12		—

ՄԱԳՐԻԲԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԻՖԷՐԼԷՐ

Մագրիբէօյտէն Բիւյիւքտիր

Սամսուն

1 15 Մագրիբէօյ, Սամաթիա, Գումգապու	
3 50 Մագրիբէօյ, Սամաթիա, Գումգապու	
Բիւյիւքտէն Մէրիլիէօյէ	
Սամսուն	
2 15 Բէօրրիւէն տօղրու Մագրիբէօյիւնէ	
Աէշ Բիւյիւքտէն	
11 — Գումգապու, Սամաթիա, Մագրիբէօյ	

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Մէրիլիէօյտէն Բիւյիւքտիր

Սամսուն

2 — Մագրիբէօյ, Սամաթիա, Գումգապու	
Բիւյիւքտէն Մէրիլիէօյէ	
Աէշ	
11 — Գումգապու, Սամաթիա, Մագրիբէօյ	

ՆԻՈՒՊՈՐԸՆ ԼԻԳՈՒՐԻՏ ՈՒՕԹԸՐԲՐՈՒՖ ՊԼԷԳԻՆՆԵՐ

(Սուլու վէ իլէ կէչմէզ գունտուրա պօյասը)
Իչպու պօյա ֆըրչա գուլլանմագսըզը պիր սիւրէկեր վասէթսըյա գունտուրայա սիրիլէրէք գունտուրաբ բէք կիւզէլ բարլարը, վէ հավա հէր նէ սէ օրա պու բարլարդրգ պիր հաֆթա սիւրէր։ Պու պօյա՝ չիզմէ, բօթին, հաղա գարլարը վէ տիկէր հէր նէվի մէշնի վէ վիսլատտան մամուլ էշեա իչիւն էն թէմիզի, էն սլասը վէ էն ուճուզը տըր։

ՆԻՈՒՊՈՐԸՆ ՕՑԼ ԲԱՍԹ ՊԼԷԳԻՆՆԵՐ (Եաղլը պօյա)

Պու պօյա թէնէքէ գուրու իլէ սամրլմագտա օլուպ, սահ գունտուրա պօյարարընտան բէք իւսթիւն տիր, գունտուրայը տահա դիյատէ բարլարը, վէ ազ ֆըրչա սիրիլէր։ Մէզքիւր պօյա գուրուտա տայիմա սուլու հալտէ տիր։

Մէզքիւր խալիս ՆՈՒՊԻԱ ՊՕՑԱՐընՆ ԹԻՒՐԳԻՆ ՈՒՄԱՆԻԱ վէ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱՆ իչիւն թօքտան ֆիրուխթընա ատէնթէ վէ վէքիլ

ԷՏՄԸՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Գալաթատա Եիւքսէք Գալաբրրմտա Թէրգի սօգաղընտա Վօյվոտա մէրքէզի ԹԹիսալինտէ 95 վէ 97 նումէրօլը Ինկիլիզ Մաղազասը։

ՉԱԲԱԼԸ

ՄԵԳԱՔԵՔ ԹԷՐԷՍԻ

Ֆապրիգալարբմըզը չարա մարգալը Թիրէլերի չիմտկյէ տէկին գուլլանըլարտան տահա ֆափէլի սուրէթտէ մաքինա վէ էլ իչիւն խսթիմայ օլունպարիկ, Էյրրանընն հէր էքսրզիսիոնլարընտա մնատրկա գանմըշ վէ պու վէճհ իլէ ումումըն հիւսնիւ թէվէճճիւհինի ճէլպ էյլէմիչ տիր, խուսուսկյէ սիյահ Թիրէլերին սիյահ պօյասը տա ապա տէյիմէզ տէրէճէտ խաս օլուպ, իրլիկի չիրիթմէզ օլտուղունտան, Թէրզիլերին վէ մաքինա սիքիճիլերինին նազարը տիզգաթընը տավէթ իսէրէք խաթիմլէրինի թավսիյէ իսէրիզ։

Մէզքիւր չարա մարգասընը Թաշըմայանլար Թազիա տիր, տիզգաթ օլունա։

Թէքմիլ մէմալիքը Շարգիյէ իչիւն տէբօղիթօ խանէսի վէ ումումի աճէնթօսը պէր վէճհը սաթի տիր.

Ա. ՕՐՈՍԻ
(ԷՕՄԷՐ ԷՖԷՆՏԻ)
Էօմէր էֆէնտի խան
Սթամպօլ

Գ. ԳՕՄԲ.

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՑԱԶ ԱՆՏՕՆ ՄԱԳԱԼԱՆ